دانشگاه تبریز

نشریه تراز

سال اول ـ شماره ۱ ـ گاهنامه تیرماه ۱۴۰۳

در این شماره می‌خوانید:

۱. تعریف کلی مالیات ۲. تاریخچه مالیات

۳. مالیات خانه‌های خالی ۴. مالیات اینفلوئنسرها

آغاز کار انجمن علمی دانشجویی حسابداری و مدیریت به سال 1401 باز می‌گردد. از آن‌جا که رشته حسابداری در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد در سال 1400 وارد دانشگاه تبریز و دانشکده اقتصاد و مدیریت شد، انجمن علمی دانشجویی آن نیز بسیار نو پا است. انجمن علمی دانشجویی حسابداری و مدیریت در همین مدت زمان کم توانسته برنامه‌های متعددی را برگزار کرده و توجه دانشکده را به خود معطوف کند. علاوه بر برگزاری سمینارها، جلسات متعدد، وبینار ها، کارگاه‌های آموزشی، مسابقات علمی دانشجویی و کارگاه‌های آموزش عملی که در سطح دانشکده برگزار شد، انجمن علمی دانشجویی حسابداری و مدیریت توانست در سطح دانشگاه و فرا دانشگاهی نیز افتخارات زیادی کسب کند. از جمله این افتخارات شرکت در شانزدهمین جشنواره درون دانشگاهی حرکت بود. این انجمن به عنوان انجمن برتر در شانزدهمین جشنواره حرکت شناخته شد و علاوه بر آن مسئولیت اجرایی و افتتاحیه، اختتامیه جشنواره را نیز به عهده داشت. بسیار مفتخریم که در جشنواره امسال نیز بانی اجرایی آن هستیم. لازم به ذکر است که انجمن حسابداری و مدیریت علاوه بر شرکت در جشنواره حرکت، در جشنواره‌های ملی و بین المللی دیگری نیز حضور یافته و مسئولیت‌های بسیاری را به سرانجام رسانید. امید است که انجمن در سال‌های آتی نیز افتخار آفرین بوده و فرصت درخشش در موقعیت‌های مختلف را داشته باشد.

اعضای هیئت تحریریه

زهرا عباسزاده

دانشجوی کارشناسی
رشته حسابداری

مریم ابوذری

دانشجوی کارشناسی
رشته حسابداری

محمد امین قهرمان زاده

دانشجوی کارشناسی ارشد
رشته حسابداری

الینا قدس نیا

دانشجوی کارشناسی
رشته حسابداری

مهدی بابائی

دانشجوی کارشناسی
رشته حسابداری

علی رضا نجد گرامی

دانشجوی کارشناسی
رشته حسابداری

به نام خدای حسابگر

گاهنامه علمی دانشجویی تراز

سال اول، شماره اول/ تیر ماه ۱۴۰۳

شناسنامه

صاحب امتیاز:
انجمن علمی دانشجویی حسابداری و مدیریت
دانشگاه تبریز

استاد مشاور:
دکتر سجاد نقدی

مدیر مسئول:
محمد امین قهرمان‌زاده

سردبیر:
مریم ابوذری

هیئت تحریریه:
محمد امین قهرمان‌زاده ، مریم ابوذری
زهرا عباسزاده ، مهدی بابائی
الینا قدس‌نیا ، علیرضا حسین نجد گرامی

ویراستار:
شیما برزگری

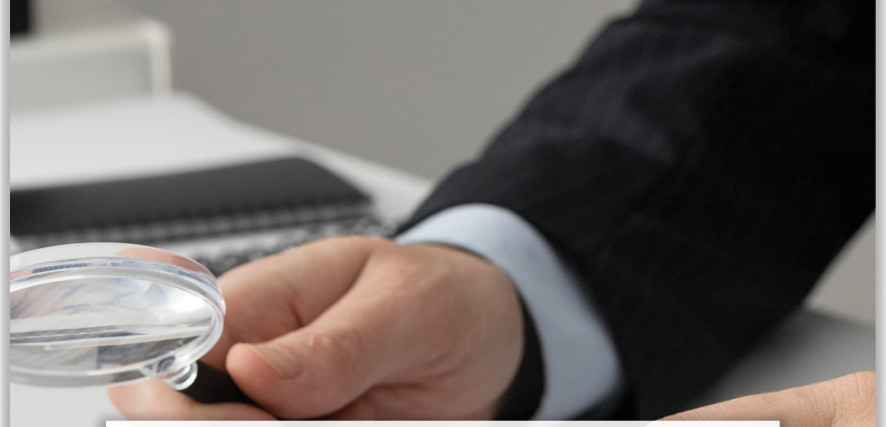
طراح و صفحه‌آرا:
علیرضا حسین نجد گرامی

شماره و تاریخ مجوز:
ک ت ن ۱۱۵/۱۰ - ۱۴۰۲/۰۹/۱۱

ارتباط با ما:

Telegram : @accountment_tbz
Instagram : @accountment_tbz
Email : accment.tbz@gmail.com

به نام خداوند هستی بخش

سپاس خدای عزوجل را که همراه و یاور ما بود تا بتوانیم پس از چندین ماه تلاش و همکاری دوستانه، اولین شماره نشریه انجمن علمی دانشجویی حسابداری و مدیریت را با نام تراز به ثمره چاپ برسانیم و در خدمت شما عزیزان قرار دهیم.

ما در نشریه تراز تصمیم گرفتیم که هر شماره را به یک موضوع اختصاص داده و گسترش بدهیم به صورتی که مطالب برای تمامی افراد قابل درک بوده و بتوانند از آگاهی که توسط این مطالب بدست می‌آورند در زندگی دانشجویی و روزمره خود استفاده کنند. بنابراین جدا از اینکه پایه و اساس نشریه تراز مطالب علمی بوده و ما را با مباحث حسابداری و روز دنیای اقتصاد آشنا می کند، طوری طراحی شده که خواندن آن برای تمامی افراد مناسب بوده و تنها هدف انجمن ما رساندن آگاهی نسبی در خصوص چالش های روز دنیا است.

ما در انجمن علمی دانشجویی حسابداری و مدیریت سعی کردیم تا در این مدت زمان کوتاه فعالیت خود نشریه‌ای در خور شأن دانشجویان دانشگاه تبریز ارائه کنیم و همواره با آغوش باز پذیرای نظرات، انتقادات و پیشنهادات شما عزیزان می باشیم و اگر میخواهید با نشریه تراز همکاری داشته باشید و یا مطالب و مقالات خود را از این نشریه منتشر کنید، ما با افتخار پذیرای همکاری شما عزیزان هستیم بنابراین از طریق راه‌های ارتباطی نشریه میتوانید با ما در ارتباط باشید.

از تمامی کسانی که ما را در این امر یاری رساندند کمال تشکر و قدردانی را داریم امید است با کمک شما عزیزان در ارتقای نشریه تراز کوشا باشیم.

سخن سردبیر

مریم ابوذری
سردبیر نشریه تراز

فهرست

سخن سردبیر ۲
تعریف مالیات ۳
تاریخچه مالیات ۸
اظهارنامه مالیاتی ۱۰
معرفی سازمان امور مالیاتی کشور ۱۳
مالیات بر ارزش افزوده ۱۶
مالیات بر خانه‌های خالی ۱۸
مالیات بلاگرها، اینفلوئنسرها و کسب و کارهای اینستاگرامی ۲۰
مالیات بر درآمد مشاغل ۲۱
مشاور مالیاتی ۲۶
فرار مالیاتی ۲۸
مالیات بر ارث ۳۲

مالیات

تعریف مالیات:

مالیات در سراسر دنیا به‌عنوان بخشی از منبع درآمد دولت‌ها به شمار می‌رود و بسیاری از افراد جامعه، بدون اطلاع از این موضوع، روزانه درحال پرداخت مالیات هستند. مالیات انواع مختلفی دارد و در قوانین مالیات ایران، مالیات به دو دسته مالیات های مستقیم و غیرمستقیم تقسیم‌بندی می شود که هر کدام از آن‌ها نیز شامل مالیات‌های مختلفی هستند.

به زبان ساده می‌توان گفت مالیات نوعی هزینه اجتماعی است که گروه‌های مختلف افراد و مؤسسات یک جامعه در راستای بهره‌برداری از امکانات و منابع کشور موظف به پرداخت آن هستند؛ درواقع پرداخت مالیات شرکت‌ها و سایر انواع مالیات، به این منظور انجام می‌شود که توانایی جایگزینی امکانات و منابع فراهم گردد.

مالیات انتقال بخشی از درآمدهای جامعه به دولت یا بخشی از سود فعالیت‌های اقتصادی است که نصیب دولت می‌شود؛ زیرا ابزار و امکانات دستیابی به درآمد و سودها را دولت فراهم ساخته است. در همه دنیا، مالیات یکی از مهم‌ترین مباحث اقتصادی محسوب می‌شود و قانون مشخصی برای آن وضع می گردد. در ماده 51 قانون اساسی کشور به بحث مالیات اشاره شده است.

اصل 51 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: هیچ نوع مالیات وضع نمی‌شود مگر به موجب قانون. موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی به موجب قانون مشخص می‌شود

هدف از وضع مالیات:

هدف اصلی، تأمین بودجه اداره کشور است. دولت برای اداره کشور منابع مالی مختلفی در اختیار دارد.

در بعضی از کشورها مالیات مهم‌ترین منبع درآمد دولت است در حالی که در کشورهای دیگر مانند ایران به‌دلیل قوانین ضعیف مالیاتی، نقش قابل ملاحظه‌ای در تأمین بودجه دولت ندارد.

یکی دیگر از اهداف، بحث جانشینی گروه خاصی از کالاها است. دولت با وضع مالیات های سنگین برای گروهی از کالاها، مردم را به سمت استفاده کمتر از آن کالا سوق می دهد.

این شرایط باعث ایجاد اثر جانشینی می شود یعنی مردم کالاهایی را که مشمول نمی شوند جایگزین کالاهایی که مشمول می‌شوند، می کنند.

ایجاد برابری درآمدی و تعدیل تصمیم‌های مصرفی از اهداف دیگر این سیستم است. و می‌تواند با افزایش قیمت کالا، بازار عرضه و تقاضا را تحت تأثیر قرار دهد.

در توضیح این اهداف، تأمین تمام مخارج دولت عنوان شده است. به عبارت دیگر هدف از وضع آن، علاوه‌بر تأمین بودجه مورد نیاز برای ساخت و سازهای عمومی، ارتش و نیروی انتظامی، ایجاد فضای سبز، ایجاد اماکن تفریحی و ... تأمین سایر مخارج دولت نیز هست.

ارائه خدمات عمومی، تأمین منابع مالی پروژه های دولتی و تأمین مالی فعالیت های دولت از مهم‌ترین این اهداف به شمار می روند.

دسته بندی انواع مالیات در ایران:

انواع مالیات در ایران در دو دسته مالیات‌های مستقیم و مالیات‌های غیرمستقیم قرار می گیرند. هر کدام از این نوع مالیات‌ها، خود به بخش‌های مختلفی تقسیم می‌شوند. مالیات های مستقیم جزو مالیات بر ثروت-درآمد تلقی می‌شوند که شهروندان باتوجه به میزان ثروت-درآمد خود آن را محاسبه و پرداخت می کنند.

درمقابل، مالیات غیرمستقیم، همان‌طور که نام آن مشخص است، به‌طور غیرمستقیم توسط دولت از افراد مختلف دریافت خواهدشد. دراصل، مالیات غیرمستقیم روی قیمت نهایی همه خدمات و کالاها اضافه می‌شود.

مالیات مستقیم در یک دسته‌بندی کلی به دو بخش مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد تقسیم

می‌شود. هر کدام از این دو مورد نیز زیرمجموعه هایی دارند که در ادامه به آن‌ها می‌پردازیم. پیش از آن باید به این نکته اشاره کنیم که مشمولان پرداخت مالیات مستقیم باید در موعد مقرر نسبت به تسلیم اظهارنامه مالیاتی به اداره مالیات و پرداخت مبلغ مالیات اقدام کنند، در غیر این صورت مشمول جرائم مالیاتی خواهندشد.

مالیات بر درآمد؛ مالیاتی که براساس میزان درآمد افراد تعیین می‌شود

مالیات بر درآمد یکی از انواع مالیات مستقیم محسوب می‌شود. به زبان ساده، کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در کشور کسب درآمد می‌کنند، باید بخشی از درآمد خود را به‌عنوان مالیات در اختیار دولت قرار دهند.

مالیات بر درآمد مشاغل: دسته اول انواع مالیات بر درآمد، مالیات بر درآمد مشاغل است. صاحبان مشاغل یعنی کسانی که خود به فعالیت اقتصادی مشغول هستند، مشمول پرداخت این نوع مالیات خواهندبود. در اینگونه موارد ماده 93 قانون مالیات‌های مستقیم تأکید می‌کند «درآمدی که شخص حقیقی از طریق اشتغال به مشاغل یا به عناوین دیگر غیر از موارد مذکور در سایر فصل‌های این قانون در ایران تحصیل کند، پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون مشمول مالیات بر درآمد مشاغل است

مالیات بر درآمد حقوق: پرداخت مالیات بارزترین هدف در تئوری‌های مالیاتی است که منجر به توزیع عادلانه درآمد می‌گردد. در نظام مالیاتی کشور، مالیات حقوق جزئی از انواع مالیات بر درآمد است. همچنین در ردیف مالیات‌های مستقیم قرار داشته و با نسبت خاصی از درآمد شخصی تعیین می شود

طبق ماده یک قانون مالیات‌های مستقیم، تمام افراد حقیقی و حقوقی که در داخل کشور با فعالیت اقتصادی، خدماتی و غیره درآمد کسب می‌کنند، مشمول پرداخت مالیات هستند. مالیات بر حقوق از نظر حجم، ثبات، کارایی و سهولتی که در وصول دارد از اهمیت بسزایی برخوردار است.

مالیات بر درآمد املاک: مالیات بر املاک و مستغلات را می‌توان در 3 دسته طبقه‌بندی کرد. دسته اول مالیات بر اجاره املاک و مستغلات، دسته دوم مالیات بر نقل و انتقال املاک و دسته سوم شامل مالیات بر مستغلات خالی از سکنه هستند. به استناد ماده 52 قانون مالیات‌های مستقیم این نوع مالیات به این شکل تعریف می‌شود: «درآمد شخص حقیقی یا حقوقی ناشی از واگذاری حقوق خود نسبت به املاک واقع در ایران پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون مشمول مالیات بر عملکرد املاک است.»

مالیات بر درآمد اتفاقی: درآمد نقدی یا غیرنقدی که شخص حقیقی یا حقوقی به‌صورت بلاعوض یا از طریق معاملات محاباتی یا به‌عنوان جایزه یا هرعنوان دیگر از این قبیل تحصیل کند، مشمول مالیات بر درآمد اتفاقی خواهدبود.

مالیات بر درآمد کشاورزی: درمورد مباحث مالیات بر درآمد کشاورزی حتماً می‌دانید که این فعالیت‌ها از مالیات معاف است و ماده 81 در این ارتباط می‌گوید "درآمد حاصل از کلیه فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغان داری، احیای مراتع و جنگل‌ها، باغات اشجار از هر قبیل و نخیلات از پرداخت مالیات معاف است. دولت مکلف است مطالعات و بررسی‌های لازم را در زمینه کلیه فعالیت‌های کشاورزی و آن رشته از فعالیت‌های مزبور که ادامه معافیت آنها ضرورت داشته باشد معمول و لایحه مربوط را حداکثر تا آخر برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید."

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی:

جمع درآمد شرکت‌ها و درآمد ناشی از فعالیت های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌شود، پس از وضع زیان‌های حاصل از منابع غیرمعاف و کسر معافیت‌های مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات قانون مذکور دارای نرخ جداگانه‌ای است، مشمول مالیات بر درآمد به نرخ 25 درصد خواهدبود.

به ازای هر 10 درصد افزایش درآمد ابرازی مشمول مالیات اشخاص حقوقی نسبت به درآمد ابرازی مشمول مالیات سال گذشته آن‌ها، 1 واحد درصد و حداکثر تا 5 واحد درصد از نرخ‌های مذکور کاسته می‌شود. شرط برخورداری از این تخفیف تسویه بدهی مالیاتی سال قبل و ارائه اظهارنامه مالیاتی مربوط به سال جاری در مهلت اعلام شده از سوی سازمان امور مالیاتی است.

مالیات بر دارایی و زیرمجموعه‌های آن: مالیات بر دارایی نیز یکی دیگر از انواع مالیات مستقیم است. این مالیات که براساس ثروت مؤدی محاسبه می‌شود و شامل 2 گروه زیر است:

مالیات بر ارث: هرگاه در نتیجه فوت شخصی اموالی از متوفی باقی بماند به شرح مذکور در ماده 17 قانون مالیات‌های مستقیم مشمول مالیات خواهد بود.

مالیات حق تمبر: مالیاتی که از طریق الصاق و ابطال تمبر بر اسناد، اوراق و مدارک به منظور رسمیت بخشیدن یا لازم‌الاجرا نمودن آن‌ها، به مؤدیان مالیاتی تعلق می‌گیرد، مالیات حق تمبر است.

مبالغ مالیات حق تمبر طی فیش مالیاتی که توسط مسئول مربوط در اتحادیه در اختیار مؤدی قرار می گیرد، باید به حساب خزانه دولت در یکی از شعب بانک ملی واریز شود. مبلغ دقیق مالیات حق‌تمبر و سایر انواع مالیات، با استفاده از حرفه‌ای‌ترین انواع نرم افزار مالی محاسبه می شود.

انواع مالیات غیرمستقیم شامل چه مواردی می‌شود؟

مالیات غیرمستقیم 2 زیرشاخه اصلی و چند زیرشاخه فرعی دارد. دو گروه اصلی مالیات غیرمستقیم شامل مالیات بر واردات و مالیات بر مصرف و فروش است. مالیات بر واردات شامل حقوق و عوارض گمرکی، سود بازرگانی و عوارض واردات خودرو می‌شود. مالیات بر مصرف و فروش نیز شامل مالیات فرآورده‌های نفتی، مالیات تولید الکل طبی و بهداشتی، مالیات نقل و انتقال خودرو، مالیات فروش سیگار و مالیات بر ارزش افزوده است. مالیات غیرمستقیم روی قیمت نهایی کالاها و خدمات محاسبه و از همه افراد جامعه دریافت می‌شود.

اشخاص مشمول مالیات؛ چه کسانی باید مالیات پرداخت کنند؟

به‌طورکلی، کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که کسب درآمد می‌کنند، مشمول پرداخت مالیات هستند. به‌صورت کلی، طبق ماده 1 قانون مالیات‌های مستقیم، اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات خواهند بود:

کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی که در ایران اموال یا املاک دارند.

کلیه اشخاص حقیقی مقیم ایران که در کشور یا خارج از کشور کسب درآمد می‌کنند.

کلیه اشخاص حقیقی ایرانی که مقیم خارج از ایران هستند و در ایران درآمد کسب می‌کنند.

کلیه اشخاص حقوقی ایرانی (شرکت‌ها، موسسات، نهادها و سایر اشخاص حقوقی) که در ایران یا خارج از ایران کسب درآمد می کنند.

هر شخص خارجی غیرایرانی (اعم از حقیقی یا حقوقی) که در ایران کسب درآمد می‌کند یا به‌واسطه خدمات، واگذاری امتیازات یا سایر حقوق خود، دادن تعلیمات و کمک‌های فنی یا واگذاری فیلم‌های سینمایی، در ایران کسب درآمد می‌کند.

اشخاص مشمول پرداخت مالیات باید اطلاعات کاملی درباره قانون سامانه مؤدیان داشته باشند تا در موعد مقرر نسبت به ارسال اظهارنامه مالیاتی و پرداخت مالیات‌های مربوطه اقدام کنند.

اشخاص معاف از مالیات؛ چه کسانی موظف به پرداخت مالیات نیستند؟

برخلاف گروهی از افراد که موظف به پرداخت مالیات هستند، گروهی از افراد از پرداخت مالیات معاف شده‌اند. معافیت مالیاتی را می توان خروج قانونی از پرداخت مالیات به‌صورت موقت تعریف کرد که در راستای سیاست‌های حمایتی حاکمان از مردم صورت می‌گیرد. براساس ماده 2 قانون مالیات های مستقیم، اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات نیستند:

وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی

دستگاه‌هایی که بودجه آن‌ها به وسیله دولت تامین می‌شود.

شهرداری‌ها و دهیاری‌ها

بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی دارای مجوز معافیت از نهادهای حکومتی و رهبری

پرداخت نکردن مالیات توسط این گروه از افراد کاملا قانونی است. درصورتی‌که اشخاص مشمول مالیات در صورت پرداخت نکردن مالیات، مرتکب فرار مالیاتی و به‌دنبال آن مشمول جرائم مالیاتی خواهندشد.

جرائم مالیاتی؛ پرداخت نکردن مالیات چه عواقبی دارد؟

طبق قانون (قوانین مالیاتی ایران)، پرداخت مالیات وضع شده، اجباری است و عدم پرداخت مالیات مجازاتی را در پی خواهدداشت. جرائم مالیاتی بسته به نوع تخلف، ممکن است شامل پرداخت جریمه، حبس، محرومیت از معافیت و بخشودگی، ممنوع‌الخروج شدن و موارد دیگر می‌شود.

به‌عنوان مثال اگر مؤدیان مالیاتی در موعد مقرر نسبت به تسلیم اظهارنامه اقدام نکنند یا درآمد واقعی خود را کتمان کنند، مشمول پرداخت جریمه به میزان 30 درصد از مبلغ مالیات خواهندشد.

میزان مالیات بر اساس چه عواملی تعیین می شود؟

مبنا، نرخ و مبلغ مالیات از عوامل مؤثر بر تعیین میزان آن هستند که در ادامه آن‌ها را توضیح می دهیم.

مبنای مالیات:

مؤلفه متغیری مانند درآمد یا دارایی است که میزان مالیات به آن بستگی دارد. یعنی پایه مالیاتی یا مبنای افراد بر اساس مقدار درآمد آنها تعیین می شود.

نرخ مالیات: مبنای محاسبه مالیات بر اساس نرخ مالیات است. این نرخ، درصدی از مبنا است که مقدار اخذ را در مبنای مورد نظر نشان می دهد. این نرخ بر اساس قوانین محاسبه می شود و شامل موارد زیر است:

نرخ تناسبی: نرخی که به تغییرات مبنا وابسته نیست و همواره مقدار ثابتی دارد.

نرخ تصاعدی: نرخ تصاعدی با افزایش مالیات افزایش پیدا می کند و این افزایش ربطی به افزایش مبنا ندارد، یعنی در صورت ثابت بودن درآمد نیز ممکن است این نرخ افزایش داشته باشد.

نرخ تنازلی: این نرخ رابطه عکس با مبنا دارد، به طوری که افزایش مبنا باعث کاهش این نرخ خواهد شد.

در سیستم کارآمد نرخ مالیات برای همه افراد یکسان نیست و از طبقات بالای جامعه نسبت به طبقات پایین جامعه میزان بیشتری گرفته می شود.

مبلغ مالیات :

یکی از موارد تعیین کننده میزان، این مبلغ است. این مبلغ، هزینه ای است که از مؤدیان (مالیات دهندگان) دریافت می‌شود و به مبناهای مختلفی تعلق می گیرد.

معمولا میزان و حد در هر دولت به درآمد آن دولت از سایر منابع مالی و میزان بدهکاری و کسری بودجه آن دولت بستگی دارد.

در کشورهای در حال توسعه از افزایش درآمدها از این طریق، به عنوان راهی برای تأمین مخارج احداث زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی موردنیاز کشور استفاده می شود.

نرخ مالیات در ایران درواقع مبلغی است که یک شرکت یا یک شخص باید نسبت به پرداخت آن در زمان قانونی اقدام نماید. نرخ مالیات بر اساس اطلاعات و جزئیات مفصلی تعیین می‌شود و نمی توان مبلغ ثابتی را برای آن در نظر گرفت. درصورتی که نظام مالیاتی حاکم، یک نظام مالیاتی کارآمد باشد، انواع مالیات بر اساس توانایی حقیقی مالیات دهندگان تعیین می شود تا پرداخت مالیات به عاملی برای ورشکسته شدن یک کسب و کار منجر نشود. در یک نظام مالیاتی کارآمد نرخ مالیاتی که برای اقشار غنی مشخص می‌شود باید سنگین تر از نرخ مالیاتی باشد که از اقشار کم‌درآمد دریافت می‌شود.

منابع:

/ + / قانون اساسی کشور / + / wikihoghoogh.net / + / www.sepidarsystem.com
www.payping.ir

تاریخچه مالیات :

اولین مالیات شناخته شده در حدود سال های 3000 تا 2800 قبل از میلاد در مصر باستان اخذ گردید.

هیچ چیز قطعی نیست بجز مرگ و مالیات" این اصطلاح به بنیامین فرانکلین نسبت داده می شود. این عبارت خلاصه‌ای مناسب از تاریخ بشر است. چندی پس از آغاز تمدن که درباره آن مطالب زیادی شنیده و خوانده ایم، مردم برای حمایت از چیزهایی که به آنها اعطا می‌شد، مالیات می‌پرداختند: مواد غذایی، مسکن، زیرساخت‌ها، امنیت و موارد دیگر. بنابراین تاریخچه مالیات به همان میزان قدمت دارد که فرهنگ و تمدن یک کشورقدمت دارد.

همانطور که گفته شد اولین سابقه مالیات سازمان یافته متعلق به مصر می‌باشد که در حدود 3000 سال قبل از میلاد مسیح دریافت می شده است و در منابع تاریخی متعددی از جمله کتاب مقدس ذکر شده است. فصل 47، آیه 33 کتاب پیدایش شیوه‌های جمع آوری مالیات پادشاهی مصر را تشریح می کند و توضیح می دهد که فرعون مأمورین را برای گرفتن یک پنجم از برداشت‌های دانه به‌عنوان مالیات می فرستاد.

تاریخچه مالیات در ایران: بنا بر سوابق، ایران از قدیمی‌ترین کشورهایی است که برای تأمین مخارج عمومی، دست به وصول مالیات زده است. به‌زعم برخی از تاریخ نویسان عمر تاریخ مالیات در ایران به بیش از 5000 سال می‌رسد و وصول مالیات به زمان سومریان برمی‌گردد. اما برای اولین بار امور مالیات در زمان داریوش بزرگ هخامنشی تنظیم و تعیین و ساتراپ یا بخش‌های امپراتوری ملزم به پرداخت میزان معینی مالیات می‌شوند. در حالی که قبل از آن به دریافت پیشکش‌ها و هدایا اکتفا می‌شد. از زمان سلوکیان به بعد نظام مالیاتی مختلط و شامل هر دو نوع مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم بود.

مهم‌ترین مالیات‌های مستقیم خراج؛ یعنی مالیات اراضی و پس از آن مالیات سرانه بود. در این زمان هنوز هدایا گرفته و علاوه بر آن مبالغی مالیات جنسی نیز دریافت می‌شد ولی مالیات غیرمستقیم منحصر به حقوق گمرکی بود. در زمان هخامنشیان مالیات توزیعی بود و مبلغ کل مالیات مملکتی بین نواحی مختلف کشور تقسیم می‌شد. در دوره ساسانیان مالیات نرخی شد و بر حسب «مقاسمه» وصول می‌شد و به نسبت خوبی و بدی محصول سهمی از حاصل اراضی دریافت می‌شد. شاهان ساسانی غالباً میل داشتند نسبت به مردم با عدالت رفتار کنند. گفته‌اند که انوشیروان در این خصوص بسیار سختگیر بود و در یک زمان هشتاد نفر مامور وصول مالیات را که به رعیت تعدی کرده بودند یک جا کشت. در صدر اسلام، نظام مختلط مالیاتی پدید آمد و از منابع متنوع تری مالیات گرفته شد و بر مالیات‌های عرفی سابق، تعداد مالیات جدید از قبیل مالیات مستغلات، مالیات ضرابخانه، مالیات کشتیرانی، باج ماهیگیری، مالیات معادن و مالیات کسبه صنعتگران اضافه و به‌علاوه شماری مالیات‌های شرعی مانند زکات و خمس نیز بر آنها افزوده شد. نرخ مالیات در این زمان جز در مورد زکات تناسبی بود. اما نرخ زکات نرخ تصاعدی داشت. در عهد عباسیان طبقات پر درآمد و ثروتمند مورد توجه بیشتری قرار گرفتند، توده مردم کماکان آماج اجحاف و تعدی قرار داشتند و مالیات‌های سنگینی از آنان مطالبه می شد. در دو قرن اولیه ظهور اسلام، سرزمین ایران به عنوان بخشی از سرزمین‌های یکپارچه اسلامی، زیر نظر حکام عرب و با اصول اداری حکومت مرکزی اسلام اداره می‌شد؛ از زمان صفاریان به بعد است که حکومت‌های مستقل با اصول مالیاتی جداگانه در ایران پدید می‌آید.

- طراحی، اجرا و بهسازی نظام جامع مالیاتی کشور و ایجاد شبکه اطلاعاتی فراگیر مکانیزه و استفاده از روش‌های نوین و ابزارهای پیشرفته برای تحقق درآمدهای مالیاتی
- برنامه ریزی و تهیه طرح‌های لازم برای افزایش بهره‌وری و کیفیت فعالیت‌های مالیاتی و کاهش هرچه بیشتر هزینه‌های مؤدیان در پرداخت مالیات
- انجام مطالعات و بررسی‌های لازم و ارزشیابی مداوم عملکرد واحدهای مالیاتی و نیروی انسانی مربوط و هدایت و ارشاد آن‌ها
- آموزش و ارائه انواع خدمات به مؤدیان مالیاتی برای آشنایی آنان با تکالیف مربوط، انجام وظایف قانونی و پرداخت مالیات
- نظارت و بازرسی در جهات اخلاقی، اعمال و رفتار مأموران مالیاتی، کشف تخلفات و تقصیرات اداری آنان، تعقیب متخلفان و حصول اطمینان از عدالت مالیاتی، سلامت و شفافیت در انجام این امور با رعایت قوانین و مقررات مربوط
- اظهار نظر در خصوص پیش‌نویس طرح‌ها، لوایح و تصویب نامه‌های طرح شده مربوط به امور مالیاتی برای وزیر امور اقتصادی و دارایی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط
- مطالعه و بررسی در جهت یافتن روش‌های مناسب هدایت و سیاستگذاری در امور دعاوی حقوقی، قضایی و کیفری مربوط به امور مالیاتی
- انجام مطالعات اقتصادی مرتبط با مالیات و ارائه گزارش‌های تحلیلی و آماری مربوط به درآمدهای مالیاتی برای وزیر امور اقتصادی و دارایی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط و همچنین استفاده از تحلیل‌های انجام شده در جهت بهبود وضع نظام مالیاتی در کشور
- همکاری با مؤسسات داخلی و بین‌المللی در جهت تحقق مأموریت‌ها در چهارچوب مقررات موضوعه
- برنامه ریزی به منظور برقراری روابط مطلوب و مناسب بین عوامل وصول مالیات و مؤدیان و تعیین موازین خاص اخلاقی و رفتاری برای مأموران مالیاتی
- تهیه آیین‌نامه‌های مورد نیاز پیش‌بینی شده در قوانین و مقررات موضوعه برای تصویب در مراجع ذی‌صلاح
- برآورد درآمدهای مالیاتی مربوط به هر سال و ارائه آن به وزیر امور اقتصادی و دارایی برای درج در لایحه بودجه
- انجام سایر اقدامات ضروری و مورد نیاز برای تحقق اهداف سازمان
- برنامه ریزی و تدوین دستورالعمل‌ها در زمینه قانون مبارزه با پولشویی و اصلاح آن‌ها و همکاری با شورای عالی مبارزه با پولشویی

منابع:

www.intamedia.ir
www.wikipedia.org

مالیات نمک، رسومات، زبایخ، تریاک، پوست بره، دخانیات و غیره را هم در بر گرفت. مالیات‌ها نرخی و نرخ‌ها نسبی بود. از سال 1300 شمسی در اوضاع مالی و به خصوص نظامات مالیاتی اصلاحاتی به عمل آمد. و از این گذشته سیاست مالیاتی مورد توجه قرار گرفت و بین مقررات مالیاتی و فعالیت‌های اقتصادی مورد احتیاج کشور ارتباط برقرارشد.

منابع:

www.wikipedia.org
www.pishgamanhesab.com
www.donya_e_eqtesad.com

اظهارنامه مالیاتی

همانطور که در بخش تعریف مالیات گفته شد، مشمولان پرداخت مالیات مستقیم باید در موعد مقرر نسبت به تسلیم اظهارنامه مالیاتی به اداره مالیات و پرداخت مبلغ مالیات اقدام کنند، در غیر این صورت مشمول جرائم مالیاتی خواهندشد.

اظهارنامه مالیاتی چه به صورت خود اظهاری مالیات باشد و چه خود سازمان امور مالیاتی در اختیار مؤدیان قرار دهد، کارنامه مالی است که همه ساله، اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مالیات، به منظور محاسبه مالیات خود، به سازمان مالیاتی تقدیم می‌کنند و اکنون، با خود اظهاری الکترونیکی، فرآیندها تحت سامانه متمرکز انجام می‌شود.

اما اظهارنامه مالیاتی یعنی چه؟ همان‌طور که گفتیم یک نوع از مالیات، مالیات بر درآمد است. شرکت‌ها و تاجران حقیقی در پایان هر سال مالی باید میزان سود و زیان، هزینه‌ها، استهلاک و... را به اداره مالیاتی اعلام کنند تا میزان مالیات پرداختی آن‌ها مشخص شود. تاجران این اطلاعات را باید در اظهارنامه مالیاتی اعلام کنند. در صورتی که افراد یا شرکت‌ها این مبالغ سود و زیان را اعلام نکنند، مبلغ مالیات توسط ممیزین اداره مالیات تعیین می‌شود و پرداخت این مبلغ توسط مؤدیان، ضروری است.

چه اشخاصی مؤظف به ارائه اظهارنامه الکترونیکی مالیاتی هستند؟

- کلیه شخصیت‌های حقیقی که در ایران مشغول به فعالیت بوده و معاف از مالیات نیستند
- کلیه شخصیت‌های حقوقی که در ایران مشغول به فعالیت بوده و معاف از مالیات نیستند (مثل ناشران).
- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی که در خارج از کشور مشغول به کار هستند.
- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که خارج از کشور اقامت دارند اما درآمد آن‌ها از داخل ایران است.
- کلیه اتباع غیر ایرانی (اعم از حقیقی یا حقوقی) که در ایران درآمد دارند، مشمول مالیات هستند.

چه اشخاصی ملزم به تسلیم اظهارنامه الکترونیکی مالیاتی نیستند؟

- شهرداری‌ها و سازمان‌های زیر مجموعه در 31 استان کشور
- کلیه سازمان‌ها و نهادهایی که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند
- کلیه مؤسسات و وزارتخانه‌ها
- کارگران، صیادان، عشایر، شرکت‌های تعاونی دانش آموزی و دانشجویان

چگونه اظهارنامه مالیاتی تنظیم کنیم؟

تا پیش از سال 1391، مؤدیان مالیاتی می بایست اظهارنامه‌های کاغذی را از مراجع مربوطه خریداری و نسبت به تکمیل اظهارنامه مالیاتی و ارسال آن اقدام می نمودند.

این کار، زمان‌گیر و هزینه‌بر بود. به‌منظور تکریم مؤدیان و تسهیل و تسریع فرآیند ارسال و دریافت و تحلیل اطلاعات مؤدیان مالیاتی، اظهارنامه الکترونیکی از سال 1391، در دستور کار قرار گرفت و شما می توانید با مراجعه به سایت سازمان امور مالیاتی، نسبت به تکمیل و تسلیم اظهارنامه های مالیاتی اینترنتی اقدام کنید و کد رهگیری دریافت کنید. اکنون برای اظهارنامه ارزش افزوده و دریافت پلمپ دفاتر نیز، فرآیندها در سامانه‌های مربوطه در بستر فضای مجازی انجام می شود. سازمان امور مالیاتی در حال حاضر تمایل به تنظیم اظهار نامه مالیاتی به شیوه الکترونیک (اظهارنامه مالیاتی الکترونیکی) و بدون مراجعه حضوری مؤدی را دارد. ارسال اظهارنامه به این شیوه مشروط به تکمیل مراحل ثبت نام الکترونیک می باشد و کلیه مؤدیان اعم از حقیقی، حقوقی و تشکل های حقوقی می توانند با مراجعه به سایت www.tax.gov.ir از خدمات غیر حضوری این سامانه استفاده نمایند اما در نحوه انجام اظهارنامه مالیاتی اطلاعات شخص و یا شرکت باید به صورت دقیق وارد شود. از طریق پایگاه اینترنتی سازمان امور اقتصادی و دارایی، فرم الکترونیکی اظهارنامه تکمیل و ارسال می شود. سپس شرکت‌ها یا تاجران حقیقی فرصت دارند در فاصله زمانی که به آن‌ها داده می‌شود، دفاتر قانونی شرکت خود را نیز به اداره مالیاتی ارائه کنند. درصورتی که اطلاعات به صورت صوری وارد شده باشد و دفاتر با اظهارنامه مالیاتی مطابقت نداشته باشد، ممکن است جریمه هایی برای تاجر در نظر گرفته شود، مهلت

ثبت نام اظهارنامه مالیاتی 1403، بر اساس سال گذشته، برای اشخاص حقیقی، 31 تیر ماه و برای اشخاص حقوقی، حداکثر 4 ماه پس از سال مالیاتی یا پایان تیر ماه خواهد بود. مهلت ثبت نام و ارسال اظهارنامه مالیاتی ارزش افزوده هر فصل نیز ، 15 روز پس از پایان آن فصل می باشد. اما نکته‌ای که در این بین، بسیار حائز اهمیت است، آن است که، این اظهارنامه های مالیاتی، باید در مهلت قانونی تعیین شده، ارسال شود؛ در غیر این صورت، برای شخص حقیقی یا حقوقی مشمول مالیات بر درآمد، جریمه در پی خواهد داشت.

پیامدهای عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی

بر اساس ماده 192 ق.م.م برای عدم ارسال اظهارنامه مالیاتی جرائمی در نظر گرفته شده است. با توجه به این ماده باید گفت:

"در کلیه مواردی که مؤدی یا نماینده او که به موجب مقررات این قانون از بابت پرداخت مالیات مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی است چنانچه نسبت به تسلیم آن در موعد مقرر اقدام نکند، مشمول جریمه غیر قابل بخشودگی معادل سی درصد مالیات متعلق برای اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون و ده درصد مالیات متعلق برای سایر مؤدیان می‌باشد".

حکم این ماده درمورد درآمدهای کتمان‌شده در اظهارنامه‌های تسلیمی و یا هزینه‌های غیرواقعی نیز جاری است.

تبصره: سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است تکالیف و وظایف مؤدیان مالیاتی درمورد نحوه تنظیم و مواعد زمانی تسلیم اظهارنامه مالیاتی را از طریق رسانه ملی، روزنامه‌های کثیرالانتشار و سایر وسایل ارتباط جمعی به اطلاع عموم برساند.

جریمه‌های تعیین شده به منظور عدم ارسال به موقع اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی، غیرقابل بخشش می باشد و تحت هر شرایطی بایستی پرداخت شوند.

اگر اشخاص حقیقی یا حقوقی، اظهارنامه مالیاتی خود را تسلیم کنند اما درآمد خود را کمتر از آنچه که هست اعلام نمایند، جریمه آنان سی درصد مالیات کتمان‌شده خواهد بود

در نتیجه می‌توان گفت اگر اشخاص حقیقی یا حقوقی اظهارنامه مالیاتی خود را به موقع تسلیم نکنند، محرومیت از معافیت‌ها را برای آنان در پی خواهد داشت و همچنین علاوه بر پرداخت مالیات بر درآمد خویش بایستی جریمه عدم تسلیم به موقع اظهارنامه را نیز پرداخت نمایند.

منابع:

www.sepidarsystem.com

www.heyvalaw.com

www.ithce.ir

قانون مالیات های مستقیم

معرفی سازمان امورمالیاتی کشور

سازمان امور مالیاتی کشور یکی از سازمان‌های وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی است. از جمله وظایف این سازمان اصلاح و دگرگونی نظام مالیاتی و مکانیزه نمودن سیستم مالیاتی ایران و اجرای مالیات بر ارزش افزوده است. رئیس کل این سازمان معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی محسوب و با پیشنهاد وزیر و تصویب هیئت وزیران منصوب می‌شود.

در راستای اجرای ماده 59 قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به‌منظور افزایش کارایی نظام مالیاتی و رفع موانع سازمانی موجود و همچنین تمرکز کلیه امور مربوط به اخذ مالیات در یک سازمان واحد، سازمان امور مالیاتی ایران در سال 1381 به صورت یک مؤسسه دولتی و زیر نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی ایجاد گردید. با ایجاد این سازمان کلیه اختیارات، وظایف، نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات موجود وزارت امور اقتصادی و دارایی در معاونت امور مالیاتی و بخش و حوزه‌های مالیاتی به این سازمان منتقل گردید.

این سازمان یکی از پردرآمدترین سازمان‌های دولتی در ایران بوده و از سال 1394 تاکنون با پیشی گرفتن از شرکت ملی نفت اولین واریزکننده به خزانه ایران می‌باشد؛ به طوری که در بودجه‌بندی سالیانه درصد بسیار بالایی از درآمدهای وزارت امور اقتصادی و دارایی و بودجه جاری ایران به وسیله این سازمان حاصل می‌شود.

سازمان امور مالیاتی ایران به بخش‌ها و دفاتر زیر تقسیم‌بندی می‌شود:

رئیس سازمان امور مالیاتی ایران
مرکز آموزش، پژوهش و برنامه‌ریزی مالیاتی
دفتر حوزه ریاست و امور بین‌الملل
دفتر مرکزی حراست
شورای عالی مالیاتی
مرکز دادرسی مالیاتی
دفتر بازرسی، ارزیابی عملکرد و هماهنگی هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری
دادستانی انتظامی مالیاتی
دفتر روابط عمومی و فرهنگ‌سازی مالیاتی
دفتر گزینش
معاونت توسعه مدیریت و منابع
اداره کل ذی‌حسابی و امور مالی
دفتر بودجه و نوسازی اداری
اداره کل منابع انسانی و رفاه
اداره کل امور پشتیبانی
معاونت درآمدهای مالیاتی
دفتر امور مودیان و خدمات مالیاتی
دفتر حسابرسی مالیاتی
دفتر حسابداری، وصول و استرداد مالیاتی
دفتر نظارت بر امور دادرسی مالیاتی
معاونت حقوقی و فنی مالیاتی
دفتر حقوقی و قراردادهای مالیاتی
دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی
دفتر مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی
دفتر هماهنگی امور اجرایی طرح
دفتر طراحی و تحلیل نظام اطلاعات و فرایندهای مالیاتی (دفتر تنظیم مقررات و نظارت بر برون سپاری)
معاونت فناوری‌های مالیاتی
اداره کل زیرساخت و امنیت
دفتر علوم داده‌های مالیاتی
اداره کل فناوری اطلاعات
دفاتر امور مالیاتی شهرها و استان‌ها.

چشم‌انداز و مأموریت سازمان: چشم‌انداز و مأموریت سازمان وفق رئوس برنامه راهبردی سازمان امور مالیاتی کشور و نقشه راه طراحی نظام مالیاتی هوشمند، مصوب جلسه مورخ 1399/04/02 شورای راهبری فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت امور اقتصادی و دارایی به شرح ذیل می‌باشد.

چشم‌انداز: سازمان امور مالیاتی کشور، سازمانی است هوشمند، قانون‌مدار، مقتدر و مورد اطمینان ذینفعان

مأموریت: مأموریت ما وصول کارا و عادلانه درآمدهای مالیاتی کشور وفق قوانین و مقررات از طریق طراحی و استقرار نظام مالیاتی هوشمند و ارتقا تمکین داوطلبانه مؤدیان است.

شرح وظایف سازمان

- تصدی کلیه امور مربوط به اجرای مقررات انواع مالیات های مستقیم و غیرمستقیم و سایر مالیات‌ها و تمام مراحل مربوط اعم از شناسایی مؤدیان، تشکیل پرونده و تنظیم شناسنامه‌های مالیاتی، تشخیص و مطالبه مالیات و حل اختلاف مالیاتی و وصول مالیات به طرق معمول یا از طریق عملیات اجرایی و سایر موارد مربوط به مالیات ها در چارچوب قوانین مالیاتی و سایر قوانین جاری کشور
- مطالعه، بررسی و شناخت موانع نظام مالیاتی و برنامه ریزی جهت رفع آنها
- اظهارنظر و ارائه پیشنهادهای لازم در زمینه کلیه امور مربوط به اجرای مقررات انواع مالیات های مستقیم و غیرمستقیم و سایر مالیات‌ها
- اظهار نظر و ارائه پیشنهادهای لازم در زمینه تدوین سیاست‌ها و خط مشی‌های مالیاتی در اجرای وظایف قانونی مربوط
- تنظیم سیاست‌های اجرایی برای اخذ مالیات در کشور و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های مصوب
- اتخاذ تدابیر لازم درخصوص چگونگی اجرای قوانین و مقررات مالیاتی از طریق تهیه و تنظیم آیین نامه‌ها و دستور العمل‌های لازم و طراحی نظام‌ها و روش‌های اجرایی برای تشخیص و وصول مالیات
- اجرای دقیق و کامل و ارائه پیشنهادهای اصلاحی مورد نیاز درخصوص قوانین و مقررات مالیاتی کشور و نظارت بر حسن اجرای آن ها
- طراحی، تدوین و اجرای پروژه‌های پژوهشی و اجرایی جهت بهبود وضع نظام مالیاتی کشور در زمینه‌هایی از قبیل اصلاح ساختار مالیاتی، ثبت نام و راهنمایی مؤدیان، گسترش خوداظهاری، انجام ممیزی‌های مؤثر، حسابداری مالیاتی، وصول و اجرا برای تسریع و تدقیق عملیات مالیاتی
- مطالعه، بررسی و پژوهش مداوم در زمینه قوانین و مقررات مالیاتی و ارائه پیشنهاد یا انجام اقدامات لازم برای اصلاح و تکمیل آن ها از طریق مراجع قانونی ذی‌ربط
- مطالعه تطبیقی، بررسی و پژوهش مستمر در نظام های پیشرو مالیاتی کشورهای منتخب برای بهبود سیستم مالیاتی کشور
- مطالعه و بررسی به منظور یافتن راه کارهای مناسب شناسایی منابع مالیاتی و افزایش و توسعه ظرفیت‌های مالیاتی کشور و پیشنهاد آن به وزیر امور اقتصادی و دارایی
- گردآوری و پردازش اطلاعات، به کارگیری شماره‌های اقتصادی، ملی و کدپستی برای شناسایی واحدها و منابع مالیاتی و مشمولان قوانین و مقررات مالیاتی به منظور دستیابی به اهداف پیش بینی شده در قانون و اجرای عدالت مالیاتی
- انجام مطالعات، بررسی، بهسازی و اصلاح ساختار تشکیلاتی و نیروی انسانی شاغل در امور مالیاتی برای اجرای وظایف محول شده و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز
- طراحی، برنامه ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی لازم برای ارتقای کیفیت نیروی انسانی سازمان براساس نیازهای تعیین شده

- طراحی، اجرا و بهسازی نظام جامع مالیاتی کشور و ایجاد شبکه اطلاعاتی فراگیر مکانیزه و استفاده از روش‌های نوین و ابزارهای پیشرفته برای تحقق درآمدهای مالیاتی
- برنامه ریزی و تهیه طرح‌های لازم برای افزایش بهره‌وری و کیفیت فعالیت‌های مالیاتی و کاهش هرچه بیشتر هزینه‌های مؤدیان در پرداخت مالیات
- انجام مطالعات و بررسی‌های لازم و ارزشیابی مداوم عملکرد واحدهای مالیاتی و نیروی انسانی مربوط و هدایت و ارشاد آن‌ها
- آموزش و ارائه انواع خدمات به مؤدیان مالیاتی برای آشنایی آنان با تکالیف مربوط، انجام وظایف قانونی و پرداخت مالیات
- نظارت و بازرسی در جهات اخلاقی، اعمال و رفتار مأموران مالیاتی، کشف تخلفات و تقصیرات اداری آنان، تعقیب متخلفان و حصول اطمینان از عدالت مالیاتی، سلامت و شفافیت در انجام این امور با رعایت قوانین و مقررات مربوط
- اظهار نظر در خصوص پیش‌نویس طرح‌ها، لوایح و تصویب نامه‌های طرح شده مربوط به امور مالیاتی برای وزیر امور اقتصادی و دارایی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط
- مطالعه و بررسی در جهت یافتن روش‌های مناسب هدایت و سیاستگذاری در امور دعاوی حقوقی، قضایی و کیفری مربوط به امور مالیاتی
- انجام مطالعات اقتصادی مرتبط با مالیات و ارائه گزارش‌های تحلیلی و آماری مربوط به درآمدهای مالیاتی برای وزیر امور اقتصادی و دارایی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط و همچنین استفاده از تحلیل‌های انجام شده در جهت بهبود وضع نظام مالیاتی در کشور
- همکاری با مؤسسات داخلی و بین‌المللی در جهت تحقق مأموریت‌ها در چهارچوب مقررات موضوعه
- برنامه ریزی به منظور برقراری روابط مطلوب و مناسب بین عوامل وصول مالیات و مؤدیان و تعیین موازین خاص اخلاقی و رفتاری برای مأموران مالیاتی
- تهیه آیین‌نامه‌های مورد نیاز پیش‌بینی شده در قوانین و مقررات موضوعه برای تصویب در مراجع ذی‌صلاح
- برآورد درآمدهای مالیاتی مربوط به هر سال و ارائه آن به وزیر امور اقتصادی و دارایی برای درج در لایحه بودجه
- انجام سایر اقدامات ضروری و مورد نیاز برای تحقق اهداف سازمان
- برنامه ریزی و تدوین دستورالعمل‌ها در زمینه قانون مبارزه با پولشویی و اصلاح آن‌ها و همکاری با شورای عالی مبارزه با پولشویی

منابع:

www.intamedia.ir
www.wikipedia.org

مالیات بر ارزش افزوده به انگلیسی (Value added tax):

ارزش افزوده ارزشی است که در فرآیند تولید یک محصول به کالای واسطه‌ای یا همان مواد اولیه محصول اضافه می‌شود؛ البته ارزش افزوده مختص به یک کالا نیست، بلکه به فرآیند تولید مرتبط است. در یک تعریف دقیق‌تر، ارزش افزوده به افزایش ارزش پولی کالا طی مراحل تولید گفته می‌شود. با عبور یک کالا از هر مرحله تولید محصول، ارزشی به کالا اضافه می‌شود که به آن ارزش افزوده می‌گوییم. ارزش افزوده را می‌توانیم برابر با اختلاف بین ارزش محصول تولیدشده و مجموع ارزش مواد اولیه یک محصول بدانیم.

ارزش افزوده چیست با مثال: اگر برای تهیه یک کیلوشیرینی 200تومان‌شکر،300تومان‌آرد،350تومان تخم‌مرغ و 450 تومان از سایر مواد اولیه استفاده شده باشد (جمعا 1300 تومان) و درنهایت محصول نهایی را به قیمت 5000 تومان بفروشیم، ارزش افزوده این یک کیلو شیرینی 3700 تومان خواهد بود.

تعریف: تعاریف متعددی به‌عنوان تعریف مالیات بر ارزش افزوده ارائه شده است. در مصوب ماده 3 قانون مالیات ارزش افزوده سازمان مالیاتی کل کشور اینگونه تعریف می‌شود: «مالیات بر ارزش افزوده مالیات غیرمستقیمی است که بر تفاوت بین ارزش کالاها و خدمات عرضه‌شده با ارزش کالاها و خدمات خریداری یا تحصیل شده در یک دوره معین وضع می‌گردد.»

این مفهوم به فرایند تولید مربوط است و نه به کالای خاص. مالیات ارزش افزوده نوعی مالیات عام است که بر عموم کالاها و خدمات، مگر موارد معاف، تعلق می‌گیرد و به‌صورت چند مرحله‌ای از اضافه ارزش کالاهای تولیدشده یا خدمات ارائه‌شده در مراحل مختلف تولید و توزیع، اخذ می‌شود. به عبارت دیگر، مالیات ارزش افزوده مالیاتی است که در طول فرآیند تولید و خدمات از محل تولید تا فروش کالا به مشتری نهایی، مرحله به مرحله اخذ می‌شود.

مالیات ارزش افزوده برای مصرف طراحی شده است که مصرف‌کنندگان آن را در زمان خرید خود می‌پردازند؛ این مالیات توسط فروشندگان جمع‌آوری شده و در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می‌گیرد. این مالیات به‌صورت غیر تصاعدی در این زنجیره قرار دارد: واردات، تولید، توزیع و مصرف که نهایتاً مصرف‌کنندگان پرداخت کننده آن هستند. در مالیات ارزش افزوده، نباید مالیاتی توسط تولیدکنندگان پرداخت شود و باید مصرف‌کننده نهایی فقط این مالیات را بپردازد؛ بنابراین تولیدکنندگان پرداختی و مالیاتی که بابت خرید مواد اولیه و سایر کالاها را انجام داده‌اند، از خریداران دریافت کرده و مابه‌التفاوت را به دولت پرداخت می‌کنند. درضمن، مالیات بر ارزش افزوده یکی از انواع مالیات شرکت‌ها است که صاحبان مشاغل باید از قوانین آن آگاهی کامل داشته باشند.

انواع مالیات بر ارزش افزوده: مالیات بر ارزش افزوده تولیدی، مالیات بر ارزش افزوده مصرفی و مالیات بر ارزش افزوده درآمد 3 نوع مالیات بر ارزش افزوده هستند که در ادامه انواع مالیات بر ارزش افزوده را مورد بررسی قرار می‌دهیم:

مالیات بر ارزش افزوده تولیدی: در مالیات بر ارزش افزوده از نوع تولیدی، اعمال مالیات هم بر فروش کالاهای مصرفی و هم بر فروش کالاهای سرمایه‌ای صورت می‌گیرد. یعنی بنگاه اقتصادی با خرید کالا هیچ اعتبار مالیاتی را کسب نمی‌کند.

مالیات ارزش افزوده مصرفی: تمام مخارج سرمایه گذاری ناخالص مالیات در ارزش افزوده نوع مصرفی به دلیل این که براساس کالاها و خدمات مصرفی است، حذف می‌شود.

مالیات بر ارزش افزوده درآمد: در مورد مالیات بر ارزش افزوده از نوع درآمد گفته می‌شود که مالیات بر فروش تولید خالص کالاهاست و این گونه پس از کسر هزینه استهلاک به سرمایه گذاری خالص، ارزش افزوده از نوع درآمد به آن تعلق می‌گیرد

روش محاسبه مالیات بر ارزش افزوده در ایران:

برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده از دو روش مرسوم در جهان استفاده می شود. روش تفریقی مستقیم و روش تفریقی غیرمستقیم. نحوه محاسبه 9 درصد مالیات بر ارزش افزوده در روش تفریقی مستقیم به این صورت است که باید ابتدا مابه التفاوت خرید و فروش را به دست آورید و سپس عدد به دست آمده را ضرب در نرخ مالیات بر ارزش افزوده کنید. در واقع در این روش، هر مرحله از زنجیره خرید و فروش کالا مسئولیت پرداخت مالیات بابت ارزش افزوده‌ای که ایجاد کرده است را به عهده خواهد داشت

اما نحوه محاسبه 9 درصد مالیات بر ارزش افزوده در ایران به روش تفریقی غیرمستقیمی است. به این نوع از محاسبه مالیات بر ارزش افزوده، روش صورت حسابی یا روش اعتباری هم می‌گویند. روش صورت حسابی به این صورت است که هر شرکت یا بنگاه اقتصادی به هنگام خرید یک کالا علاوه بر پرداخت بهای ماده اولیه باید مالیات بر ارزش افزوده آن را نیز به فروشنده پرداخت کند. همچنین در زمان فروش کالای خود باید علاوه بر بهای کالای مشمول مالیات، مالیات بر ارزش افزوده را نیز از خریدار دریافت کند و مابه‌التفاوت مالیات پرداخت‌شده و اخذشده را به عنوان مالیات بر ارزش افزوده به سازمان کشور پرداخت کند.

درصورتی که مقدار مالیات پرداختی بیشتر از مقداری باشد که باید پرداخت شود، افراد می توانند مقدار اضافی را به دوره مالیات بعدی موکول کنند و یا اینکه پول خود را از سازمان امور مالیاتی استرداد کنند.

به دلیل اینکه در این روش برای اثبات مقدار مالیات پرداختی توسط مؤدی باید به اداره امور مالیاتی صورتحساب ارائه شود، به عنوان روش صورت حسابی هم شناخته می‌شود. درصورتی که مقدار مالیات پرداختی بیش تر از مقدار مالیات دریافتی باشد، افراد می‌توانند مقدار اضافی را به عنوان اعتبار مالیاتی به دوره مالیاتی بعدی موکول کنند و یا اینکه پول خود را از سازمان امور مالیاتی استرداد کنند.

منابع:

قانون مالیات ارزش افزوده

www.tax.gov.ir

www.sepidarsystem.com

مالیات بر خانه‌های خالی

یکی از راه‌های سرمایه گذاری افراد خرید ملک است، در این میان افرادی هستند که با خرید و یا ساخت خانه‌های متعدد حتی در افزایش قیمت ملک نیز نقش چشمگیری دارند، به نحوی که این افراد حاضر به واگذاری املاک خود به صورت اجاره نبوده و یا در افزایش نرخ اجاره منازل نیز نقش بسزایی دارند.

قبل از اینکه به بررسی مالیات بر خانه‌های خالی بپردازیم، بهتر است با مفهوم خانه خالی آشنا شوید. قانون مالیات بر خانه‌های خالی شورای نگهبان، شرایطی در نظر گرفته است که در صورت تطابق با آن‌ها، خانه موردنظر مشمول مالیات خانه خالی می‌شود. این شروط عبارت‌اند از:

- جمعیت شهری که خانه در آن قرار دارد، بیشتر از 100 هزار نفر باشد.
- خانه موردنظر محل سکونت اصلی یا فرعی مالک نباشد.
- یک سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار آن ملک یا خانه گذشته باشد. این مدت زمان در پروژه‌های انبوه‌سازی به بیش از 18 ماه می‌رسد.
- بر اساس تاریخ ثبت سند، حداقل چهار ماه از تاریخ خرید خانه گذشته باشد.
- خانه حداقل چهار ماه در اجاره نباشد.
- فرد مستأجر اقامتگاه اصلی داشته باشد.
- خانه یا ملکی که توسط مالک در سامانه معاملات املاک وزارت راه و شهرسازی برای فروش یا اجاره ثبت نشده باشد.
- خانه‌ای که در صورت وقف بودن، بر اساس وقف‌نامه مشکلی برای اجاره رفتن نداشته باشد.

خانه‌های خالی علاوه بر این که سبب جلوگیری از ورود سرمایه به اقتصاد می‌شود، سبب افزایش قیمت مسکن، قیمت رهن و اجاره و در نهایت کمبود مسکن نیز می‌گردد، در نتیجه یکی از راهکارهای جلوگیری از این پدیده تصویب مالیات بر خانه‌های خالی است.

برابر ماده 54 مکرر قانون مالیات‌های مستقیم مدت زمان خالی بودن واحد مسکونی جهت شمولیت قانون 120 روز می‌باشد، اگر در این مدت هیچ فردی در آن سکونت نداشته باشد، به عنوان خانه خالی شناسایی‌شده و در نتیجه مالک آن ملک موظف به پرداخت مالیات تعیین‌شده طبق قانون خواهدبود.

دولت چگونه خانه‌های خالی را شناسایی می‌کند؟

همه مالکان و صاحبان خانه‌ها باید اطلاعات املاک و خانه‌های خود را در سامانه اسکان و املاک کشور ثبت کنند. این سامانه متعلق به وزارت مسکن و شهرسازی برای ثبت نام مالیات بر خانه‌های خالی است و اطلاعات کاملی از کد پستی و وضعیت سکونت هر خانه توسط مالک یا مستأجر را در خود دارد. مطابق با قانون مالیات بر خانه‌های خالی شورای نگهبان، همه نهادهای دولتی و بانک ها موظف‌اند فقط با دریافت نشانی و کد پستی، به مردم خدمت‌رسانی کنند. به‌این ترتیب فرایند شناسایی محل سکونت افراد به سرعت و بادقّت انجام می‌شود

علاوه بر این، دولت پیامکی حاوی درخواست برای شفاف‌سازی تعیین وضعیت واحدهای مسکونی به مردم ارسال می‌کند. افراد بعد از دریافت پیامک، 2 ماه فرصت دارند تا وضعیت خانه یا ملک خود را در سامانه اسکان و املاک کشور، ثبت کنند. در غیر این صورت ملک موردنظر به‌عنوان خانه خالی شناسایی شده و مشمول طرح مالیاتی می‌شود. مالکان خانه های خالی باید در زمان مناسب اظهارنامه مالیاتی را پر کرده و به سازمان مالیاتی کشور تحویل دهند.

بسیاری از افراد تصور می‌کنند مالیات بر خانه های خالی به عواملی مانند قدمت خانه یا فرسودگی آن بستگی دارد. درصورتی که مالیات خانه‌های خالی کلنگی دقیقا مشابه با قوانین مالیات خانه‌های خالی نوساز است و هیچ تفاوتی با آن ندارد. از همین رو، اگر خانه‌ای قدیمی از کسی به شما به ارث رسیده، باید علاوه بر پرداخت مالیات بر ارث، بعد از گذشت مدت زمان معین، مالیات خانه خالی هم بپردازید.

برای استعلام میزان مالیات خانه‌های خالی، تمام مالکان واحدهای مسکونی بدون سکنه می‌توانند به سایت my.tax.gov.ir مراجعه کنند و در مرحله اول مطلع شوند که آیا واحد آن‌ها شامل مالیات شده است یا خیر و در مرحله بعد، از مقدار آن آگاه شوند.

مالیات بر خانه‌های خالی بر اساس عوامل مختلفی مانند زمان خالی بودن ملک، تعداد خانه های خالی و میزان ارزش اجاری ملک محاسبه می شود. ضریب مالیات بر خانه‌های خالی در تهران و سایر شهرهای بیش از 100 هزار نفر جمعیت برای دارندگان 1 تا 5 خانه عبارت‌اند از:

- سال اول: 6 برابر ارزش اجاری ملک
- سال دوم: 12 برابر ارزش اجاری ملک
- سال سوم: 18 برابر ارزش اجاری ملک

ضریب مالیات برای کسانی که بیشتر از 5 خانه خالی دارند، به شرح زیر است:

- سال اول: 12 برابر ارزش اجاری ملک‌ها
- سال دوم: 24 برابر ارزش اجاری ملک‌ها
- سال سوم: 36 برابر ارزش اجاری ملک‌ها

مالک خانه در صورت نداشتن اعتراض می‌تواند یک ماه بعد از ارسال برگ تشخیص مالیات، برای پرداخت آن اقدام کند. در صورت دیرکرد در پرداخت مالیات، به‌ازای هر ماه 2.5 درصد جریمه به فرد تعلق خواهند گرفت.

مواردی نیز وجود دارد که از شمول مالیات خانه های خالی معاف هستند و می‌خواهیم در خصوص معافیت مالیاتی آن‌ها صحبت کنیم. از جمله این خانه‌ها به موارد زیر می‌توانیم اشاره کنیم:

- اقامتگاه اصلی خانوار که در سامانه املاک و اسکان کشور ثبت نام کرده باشند
- هر خانواده علاوه بر اقامتگاه اصلی می‌تواند یکی از واحدهای تحت تملک خود را در شهری غیر از شهر محل اقامتگاه اصلی، به‌عنوان اقامتگاه فرعی در سامانه املاک و اسکان کشور ثبت نماید. در این صورت واحد فرعی نیز معاف از مالیات بر خانه‌های خالی است.
- واحدهای مسکونی واقع در شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت و روستاهای کشور به شرط ثبت در سامانه ملی املاک و اسکان معاف از مالیات بر خانه‌های خالی است.
- در صورتی که واحد مسکونی طبق استعلام از سازمان اوقاف و امور خیریه موقوفه باشد و امکان اجاره آن‌ها حسب وقف‌نامه وجود نداشته باشد، معاف از مالیات بر خانه‌های خالی خواهند بود.
- منزل مسکونی مربوط به دانشجویان، طلاب، دانش‌آموزان، شاغلان و مبتلایان به بیماری‌های خاص که در شهری به جز شهر اقامتگاه اصلی و فرعی خود واقع شده، با ارائه مدارک و مستندات معاف از مالیات بر خانه‌های خالی خواهند بود.

منابع:

www.fardadgroup.com

www.sepidarsystem.com

قانون مالیات های مستقیم

مالیات بلاگرها اینفلوئنسرها و کسب و کارهای اینستاگرامی

با توجه به پیشرفت و رشد برق‌آسای شبکه های مجازی و کاربر محور همچون اینستاگرام، فیس بوک (متا)، یوتوب، آپارات و غیره در سال های اخیر و در موازات آن درآمدزایی بالای کاربران در این شبکه‌ها بحث مالیات بر درآمد کسب و کارهای فعال در این حوزه داغ شد. در سال های اخیر و با رشد روزافزون درآمد به اصطلاح بلاگرها و اینفلوئنسرها انتقادات شدیدی متوجه دستگاه قانون‌گذاری کشور گردید که چرا این افراد مشمول مالیات نیستند و مالیات نمی پردازند؟!

گرچه در عمل خلاء قانونی وجود نداشت و براساس ماده 1 قانون مالیات های مستقیم همه این افراد نیز مشمول مالیات بودند و هستند، ولی افکار عموم و خود اینفلوئنسرها و صاحبان کسب و کارهای اینستاگرامی بدلیل اینکه قانون مشخص و واضحی وجود نداشت احتمالا بر این باور بودند که مشمول پرداخت مالیات نیستند (که البته باور نادرستی است.)

اگر از اطلاعیه سازمان امور مالیاتی در سال 1397 که درخصوص کسب و کارهای مجازی و تکالیف مالیاتی آنها صادر شد چشم‌پوشی کنیم، برای اولین بار در قانون بودجه سال 1400 مستقیما صحبت از مالیات کسب و کارهای اینستاگرام (البته لفظ رسانه های کاربر محور استفاده شده است) شد.

بند ذ از تبصره 6 قانون بودجه سال 1400:

«درآمدهای کاربران دارای بیش از پانصد هزار دنبال‌کننده رسانه‌های کاربرمحور از محل تبلیغات، مشمول مالیات بر درآمد خواهد بود. سازمان امور مالیاتی مکلف است، ظرف دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این بند، دستورالعمل اجرائی مربوط به اخذ مالیات از درآمدهای کاربران حرفه‌ای رسانه‌های کاربرمحور از محل تبلیغات را تهیه کند و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی برساند. سازمان امور مالیاتی مکلف است، فهرست مؤدیان مالیاتی و خوداظهاری ارائه شده توسط آنها را تهیه کند و در تارنمای (سایت) سازمان، در منظر عموم قرار دهد».

دستورالعمل اجرایی بند ذ تبصره 6 قانون بودجه سال 1400 کل کشور در ارتباط با درآمد کاربران دارای بیش از پانصد هزار دنبال کننده در رسانه های کاربر محور طی نامه شماره 200/1400/515 مورخ 1400/05/23 توسط رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور ابلاغ شد.

اما شاید این شبهه را بتوان مطرح کرد که در فضای مجازی با انبوهی از صفحاتی مواجه هستیم که علی‌رغم داشتن دنبال‌کننده کمتر از 500 هزار نفر، تعرفه تبلیغاتی میلیونی دارند؛ یا با روش‌های دیگری، درآمد کلانی از فضای مجازی کسب می‌کنند ولی در قانون به مالیات‌ستانی از این صفحات اشاره نشده است.

گفتنی است، در شبکه‌های اجتماعی پرمخاطب با صفحات و کانال‌هایی مواجه هستیم که از این سکوهای خارجی به‌منظور فروش کالا و خدمات خود بهره می‌برند، به عنوان نمونه در حوزه‌های مختلف به‌خصوص بازارهای مالی نظیر بورس و رمزارز، شاهد فروش پکیج‌های متعددی هستیم که درآمد میلیاردی برای فروشندگان آن به دنبال دارد. همچنین در حوزه بازارهای مالی، کانال‌های تلگرامی خصوصی مشاهده می‌شود که به جهت عضویت در آن هزینه قابل توجهی از افراد دریافت می‌شود.

از سوی دیگر برخی از افراد چهره سالیان دور صداوسیما، در یوتوب اقدام به تولید و پخش برنامه‌هایی داشته‌اند که در آن تبلیغاتی به صورت زیرنویس یا درج لوگو در محل فیلم‌برداری، مشاهده می‌شود.

همچنین برخی از تارنماهای خبری، با دریافت هزینه‌های میلیونی، روزانه چندین تبلیغ در

فضای مجازی (سکوهای خارجی) منتشر می کنند؛ اما آیا از موارد گفته شده، دولت مالیات دریافت می کند؟

لازم به توضیح است علاوه بر اینکه هنوز در خصوص مالیات‌ستانی از برخی فعالیت‌ها، تمهیدات قانونی اندیشیده‌نشده، مالیات وصولی از بلاگرها نیز آن‌چنان چشمگیر نبوده است؛ در واقع از زمان ایجاد الزام قانونی جهت مالیات‌ستانی از بلاگرها تا به امروز، درآمد دولت از این محل، مطابق با اظهار نظر رئیس سازمان امور مالیاتی کشور، حدود 7 میلیارد و 600 میلیون تومان بوده است، رقمی که قطعاً با ارزش کل درآمد بلاگرها و اعداد و ارقام موجود در این حوزه، فاصله فاحشی دارد.

این در شرایطی است که مطابق با ادعای برخی از اینفلوئنسرها، آن‌ها ماهانه بین 2 تا 10 میلیارد تومان درآمد کسب می‌کنند؛ حال عدد فوق را با میزان وصول مالیات از بلاگرها مقایسه کنید، با این تفاسیر می‌توان ادعا کرد، اینفلوئنسرها هنوز در تور سازمان امور مالیاتی قرار ندارند.

منابع:

www.aramohaseb.com

www.mehrnews.com

قانون بودجه سال 1400 کل کشور

قانون مالیات های مستقیم

مالیات بر درآمد مشاغل

کنند؛ اما آیا از موارد گفته شده، دولت مالیات دریافت می کند؟

لازم به توضیح است علاوه بر اینکه هنوز در خصوص مالیات‌ستانی از برخی فعالیت‌ها، تمهیدات قانونی اندیشیده‌نشده، مالیات وصولی از بلاگرها نیز آن‌چنان چشمگیر نبوده است؛ در واقع از زمان ایجاد الزام قانونی جهت مالیات‌ستانی از بلاگرها تا به امروز، درآمد دولت از این محل، مطابق با اظهار نظر رئیس سازمان امور مالیاتی کشور، حدود 7 میلیارد و 600 میلیون تومان بوده است، رقمی که قطعاً با ارزش کل درآمد بلاگرها و اعداد و ارقام موجود در این حوزه، فاصله فاحشی دارد.

این در شرایطی است که مطابق با ادعای برخی از اینفلوئنسرها، آن‌ها ماهانه بین 2 تا 10 میلیارد تومان درآمد کسب می‌کنند؛ حال عدد فوق را با میزان وصول مالیات از بلاگرها مقایسه کنید، با این تفاسیر می‌توان ادعا کرد، اینفلوئنسرها هنوز در تور سازمان امور مالیاتی قرار ندارند.

گروه اول بر اساس نوع فعالیت

در این قسمت صاحبان مشاغل در گروه اول را بررسی می‌کنیم:

I. تمامی وارد کنندگان و صادر کنندگان

II. مالکان کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی (به شرط داشتن پروانه بهره‌برداری معادن از وزارتخانه)

III. صاحبان هتل‌های سه ستاره و بالاتر

IV. صاحبین بیمارستان‌ها، زایشگاه‌ها، درمانگاه‌ها، کلینیک‌های تخصصی

V. اشخاص دارای مشاغل صرافی

VI. صاحبین فروشگاه‌های زنجیره‌ای (با مجوز فعالیت از وزارتخانه و یا مراجع ذیربط)

VII. صاحب موسسات حسابرسی، حسابداری و دفتر داری

VIII. ارائه دهندگان خدمات مالی، خدمات مدیریتی، مشاوره‌ای، انفورماتیک و طراحی سیستم

IX. صاحبین موسسات حمل و نقل موتوری، زمینی، دریایی و هوایی (به اشکال مسافری یا باربری)

X. سایر صاحبان مشاغل و حرفی که درآمد ابرازی (فروش کالا یا فروش توأم کالا و ارائه خدمت) بر اساس اظهارنامه مالیاتی عملکرد دو سال قبل (اظهارنامه تسلیمی خردادماه هرسال مبنای تعیین گروه بندی سال بعد از تسلیم اظهارنامه عملکرد است. به‌عنوان مثال مبلغ فروش و سایر درآمدهای مندرج در اظهارنامه مالیاتی عملکرد سال ۱۳۹۷ مبنای گروه بندی سال ۱۳۹۹ است) با آخرین درآمد قطعی شده فروش کالا یا فروش توأم کالا و ارائه خدمت آن‌ها بیش از مبلغ پنجاه‌وپنج میلیارد ریال باشد. (مشروط به ابلاغ برگ قطعی حداکثر تا پایان دی ماه سال قبل به شخص مؤدی یا نماینده قانونی وی)

اما تکالیف گروه اول چیست؟

A. نگهداری دفتر روزنامه و کل و یا سایر دفاتر حسب مورد متکی به اسناد و مدارک

B. ارائه صورتحساب سود و زیان

C. ارائه ترازنامه

گروه دوم بر اساس حجم فعالیت

سایر صاحبان مشاغل و حرفی که درآمد ابرازی (شامل فروش کالا یا فروش توام کالا و ارائه خدمت) دو سال قبل آن‌ها و یا آخرین درآمد قطعی شده آن‌ها (شامل فروش کالا یا فروش توأم کالا و ارائه خدمت)، بیش از هجده میلیارد ریال و مساوی یا کمتر از مبلغ پنجاه و پنج میلیارد ریال باشد. مشروط به ابلاغ برگ قطعی حداکثر تا پایان دی ماه سال قبل به شخص مودی یا نماینده قانونی وی)

A. گروه اول: بیش از 30 میلیارد ریال

B. گروه دوم: بیش از 10 میلیارد ریال تا 30 میلیارد ریال

C. گروه سوم: کمتر از 10 میلیارد تومان

نکته 1: منظور از درآمد در اینجا فروش کالا یا فروش کالا و خدمات (به صورت هزمان) است.

نکته 2: اظهارنامه تسلیمی خرداد ماه هر سال، مبنای تعیین گروه‌بندی سال بعد از تسلیم اظهارنامه است. مثلا مبلغ فروش و سایر درآمدهایی که در اظهارنامه مالیاتی عملکرد 1401 درج شده، مبنای گروه‌بندی سال 1402 است.

نکته 3: مبنای تشخیص آخرین درآمد قطعی شده، برگ قطعی مالیات ابلاغی به مودی یا نماینده قانونی او تا پایان دی ماه سال قبل است. مثلا برای عملکرد سال 1401، آخرین درآمد قطعی شده تا پایان دی ماه سال 1400 مورد بررسی قرار می گیرد.

تکالیف گروه دوم شامل چه مواردی است؟

A. نگهداری اسناد درآمدی فروش کالا یا ارائه خدمات و سایر درآمدها

B. نگهداری اسناد خرید کالا، خدمات و دارایی و سایر اسناد هزینه

C. تنظیم صورت درآمد و هزینه ماهیانه مودیان گروه دوم

D. تنظیم صورت درآمد و هزینه سالیانه مودیان گروه دوم

گروه سوم

گروه سوم صاحبین مشاغلی که در گروه‌های اول و دوم قرار نمی‌گیرند جزو این گروه محسوب می‌شوند. بر اساس این آیین نامه سازمان امور مالیاتی می‌تواند تا پایان دی ماه هر سال فهرست مشاغل افزوده شده به گروه اول براساس نوع فعالیت را تهیه و اعلام نماید. مودیان مذکور از ابتدای سال مالیاتی بعد از اعلام

مکلف به اجرای تکالیف تعیین شده مربوط به گروه اول خواهند بود.

تکالیف مودیان گروه سوم شامل چیست؟

A. نگهداری اسناد درآمدی فروش کالا یا ارائه خدمات و سایر درآمدها

B. نگهداری اسناد خرید کالا، خدمات و دارایی و سایر هزینه‌ها

C. تنظیم خلاصه درآمد و هزینه سالیانه مودیان گروه سوم

هزینه‌های قابل قبول صاحبان مشاغل چیست؟

از جمله دغدغه‌های اشخاص حقیقی این است که چگونه می‌توانند میزان درآمد مشمول مالیات خود را کاهش دهند تا مالیات کمتری پرداخت کنند. در این زمینه برخی از مودیان هزینه هایی را اعلام می‌کنند که ممکن است مورد قبول سازمان مالیاتی واقع شود و یا با آن موافقت نشود.

مطابق با ماده 147 قانون مالیات‌های مستقیم، هزینه‌های قابل قبول صاحبان مشاغل برای تعیین میزان درآمد مشمولین مالیات، هزینه‌هایی هستند که در حدود متعارف متکی به مدارک بوده و منحصرا مربوط به تحصیل درآمد موسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد نصاب‌های مقرر گردد. همچنین در ماده 148 قانون مالیات‌های مستقیم هزینه‌های قابل قبول برای سازمان و اداره امور مالیاتی کشور به شکل کلی بیان گردیده اند. برخی از این هزینه‌ها عبارتند از:

1) قیمت خرید کالاهای فروخته شده و یا قیمت خرید مواد مصرفی مورد نیاز کالاها و خدمات فروخته شده

2) هزینه‌های استخدامی کارکنان (با توجه به تخصص)

3) کرایه محل مجموعه و یا مؤسسه اجاره ای

4) اجاره بهای ماشین آلات و ادوات مؤسسه

5) هزینه‌های سوخت، برق، آب، مخابرات و غیره

6) وجوه پرداختی بیمه و حق امتیازهای مؤسسه

7) هزینه‌های تحقیقات، آزمایش‌ها، آموزش و نشریه‌ها

8) هزینه‌های جبران خسارات اگر تحت پوشش بیمه نباشد.

9) هزینه‌های فرهنگی و ورزشی و رفاهی کارکنان مطابق با حد نصاب مقرر در قانون

معافیت مالیات بر درآمد مشاغل

در زمینه معافیت مالیاتی تبصره ای در قانون وجود دارد که می‌گوید: به ازای هر ده درصد (10%) افزایش درآمد ابرازی مشمول مالیات اشخاص موضوع این ماده نسبت به درآمد ابرازی مشمول مالیات اشخاص موضوع این ماده نسبت به درآمد ابرازی مشمول مالیات سال گذشته آن‌ها، یک درصد و حداکثر تا پنج درصد از نرخ‌های مذکور کاسته می شود. شرط برخورداری از این تخفیف تسویه بدهی مالیاتی سال قبل و تسلیم اظهارنامه مالیاتی مربوطه در مهلت اعلام شده از سوی سازمان امور مالیاتی است.

همچنین اشخاص حقیقی در صورتیکه در پرداخت مالیات خود به مدت 3 سال پشت سر هم خوش حساب باشند، مبلغی به عنوان تشویق از میزان مالیات آن‌ها کسر می‌شود و یا به آن‌ها بازگردانده می‌شود. در مجموع برخی از کسب و کارها هم در کشور مورد حمایت قرار گرفته اند و معاف از مالیات هستند مثل کسانی که اقدام به تولید صنایع دستی می‌کنند.

تبصره ماده 100 قانون مالیات های مستقیم در سال 1403

در راستای تسهیل فرآیند پرداخت مالیات برای صاحبان مشاغل کوچک و متوسط، تبصره‌ای در ماده 100 سال 1403 این قانون لحاظ شده است.

در واقع تبصره ماده 100 سال 1403، راهکاری جایگزین برای ارائه اظهارنامه مالیاتی و پرداخت مالیات به صورت علی‌الحساب ارائه می‌دهد و با هدف ساده‌سازی فرآیند مالیاتی و حمایت از این بخش مهم از اقتصاد کشور تدوین شده است.

آشنایی با مفاد این تبصره قانون مالیات‌های مستقیم، برای صاحبان مشاغل کوچک و متوسط از اهمیت بالایی برخوردار است. چرا که تبصره ماده 100 سال 1403 می‌تواند راهکاری مناسب برای ساده‌سازی فرآیند پرداخت مالیات و کاهش بار مالیاتی این دسته از مؤدیان باشد.

در این مقاله به تشریح شرایط بهره‌مندی، تعهدات و الزامات، مزایا و تغییرات تبصره ماده 100 سال 1403 پرداخته خواهد شد. موضوع بحث برای صاحبان مشاغل کوچک و متوسط، حسابداران، مدیران مالی، کارشناسان مالیاتی مفید خواهد بود. همچنین، ملاحظات و نکات مهم پیرامون این تبصره مورد بحث قرار خواهد گرفت که برای بسیاری از افراد کاربردی است.

شرح مختصر تبصره ماده 100 سال 1403

این تبصره به صاحبان مشاغلی که در سال 1402 حداکثر تا 100 برابر سقف معافیت مالیاتی (12 میلیارد تومان) فروش کالا و یا ارائه خدمات داشته و هیچ گونه فعالیت خارج از شمول این قانون نداشته باشند، اجازه می‌دهد تا از ارائه اظهارنامه مالیاتی و پرداخت مالیات به صورت علی‌الحساب معاف شوند.

هدف اصلی از ثبت این تبصره چیست؟

هدف اصلی از وضع تبصره ماده 100 سال 1403، ساده‌سازی فرآیند پرداخت مالیات برای صاحبان مشاغل کوچک و همچنین تشویق آنها به قانون‌مندی و شفافیت بیشتر در فعالیت‌های اقتصادی خود است. با استفاده از این تسهیلات، این دسته از مؤدیان می‌توانند بدون نیاز به ارائه اظهارنامه مالیاتی به صورت کامل و پیچیده، مالیات خود را به صورت مقطوع پرداخت نمایند.

شرایط بهره‌مندی از تبصره ماده 100 سال 1403

برای استفاده از مزایای این تبصره باید ابتدا نوع فعالیت خود را مشخص کنید و شرط حجمی داشته باشید. یعنی مجموع فروش کالا و یا ارائه خدمات شما در طول یکسال کاملا شفاف مشخص باشد و از سال‌های قبل به سازمان امور مالیاتی هیچ گونه بدهی نداشته باشید. به طور خلاصه صاحبان مشاغل برای بهره‌مندی از تبصره ماده 100 سال 1403 باید واجد شرایط ذیل باشند.

1) میزان فروش یا ارائه خدمات

مجموع فروش کالا و یا ارائه خدمات در سال پایه (1402) باید حداکثر 100 برابر سقف معافیت مالیاتی باشد. این سقف برای سال 1403، 672 میلیارد تومان تعیین شده است.

2) عدم بدهی مالیاتی

عدم بدهی مالیاتی معوقه یعنی شخص صاحب کسب و کار، در سال‌های گذشته نباید هیچ گونه بدهی مالیاتی به سازمان امور مالیاتی کشور داشته باشند.

3) ارسال درخواست

صاحبان مشاغل باید حداکثر تا پایان خرداد ماه 1403 درخواست کتبی خود مبنی بر استفاده از این تبصره را به اداره امور مالیاتی مربوطه ارسال نمایند.

4) عدم فعالیت در برخی رسته‌ها

مؤدی نباید هیچ گونه فعالیت خارج از دایره شمول این مالیات داشته باشد. همچنین فعالیت در برخی رسته‌های شغلی از جمله موارد زیر مانع برخورداری از تبصره ماده 100 سال 1403 می‌شود.

a) صاحبان املاک اجاره ای

b) واحدهای تولیدی

c) ارائه دهندگان خدمات بازرگانی

d) استخراج کنندگان منابع معدنی

e) صاحبان مشاغل مربوط به املاک و مستغلات

f) مؤدیان حقوقی

استفاده از تبصره ماده 100 سال 1403 برای چه افرادی ممنوع است؟

برخی فعالیت‌ها امکان استفاده از این تبصره را ندارند. فعالیت‌های واسطه‌ای مانند صاحبان مشاغل املاک و مستغلات، فعالیت‌های تولیدی، صاحبان مشاغل مربوط به استخراج منابع طبیعی و معادن

آشنایی با محدودیت‌های تبصره ماده 100 سال 1403

اولین محدودی که با آن مواجه خواهید شد، حجم فعالیت اقتصادی، فروش کالا یا ارائه خدمات در طول یکسال از آغاز تا پایان می‌باشد. زیرا سقف استفاده از این تسهیلات در سال 1403، به 12 میلیارد تومان (معادل 100 برابر سقف معافیت مالیاتی) محدود شده است. علاوه بر این محدودیت‌هایی دارد که در ادامه به اختصار معرفی می‌شود.

+ عدم امکان استفاده از برخی معافیت‌ها و تخفیف‌ها

مشمولین تبصره ماده 100 سال 1403، از برخی معافیت‌ها و تخفیف‌های مالیاتی از جمله معافیت موضوع ماده 81 و محدودیت ماده 169 محروم خواهند شد.

+ عدم امکان استفاده برای مؤدیان با سابقه سوء

مؤدیانی که در سال‌های گذشته سابقه فرار مالیاتی یا ارائه اطلاعات غلط دارند، امکان استفاده از این تبصره را ندارند. همچنین در صورت سوء استفاده از این تسهیلات و یا ارائه اطلاعات نادرست، مشمول جرائم مالیاتی و پیگرد قانونی خواهید شد.

+ احتمال رسیدگی مالیاتی و حسابرسی

هرچند استفاده از تبصره ماده 100 در سال 1403 به معنای معافیت کامل از رسیدگی مالیاتی نیست، اما احتمال رسیدگی به پرونده‌های مالیاتی این گروه از مؤدیان به طور قابل توجهی کاهش می‌یابد.

سقف مشمول تبصره ماده 100 سال 1403 چقدر است؟

سقف مشمول تبصره ماده 100 قانون مالیات های مستقیم در سال 1403 به 12 میلیارد تومان افزایش یافت. این تسهیلات برای صاحبان مشاغلی است که حداکثر فروش سالانه آنها تا این میزان باشد. مزایای این تبصره شامل معافیت از اظهارنامه، ساده‌سازی پرداخت مالیات و کاهش امور دفتری است. مشمولان این تبصره تعهداتی نیز دارند، از جمله ارائه مستندات، نگهداری اسناد و همکاری با مراجع ذیصلاح.

مزایای استفاده از تبصره ماده 100 سال 1403

ساده‌سازی فرآیند پرداخت مالیات برای مؤدیان واجد شرایط، مهمترین مزیتی است که تبصره ماده 100 سال 1403 دارد. در واقع صاحبان مشاغل واجد شرایط به جای طی کردن مراحل پیچیده ارائه اظهارنامه و پرداخت مالیات، می‌توانند مالیات خود را به صورت مقطوع و از طریق فرم های از پیش تنظیم شده پرداخت کنند.

a) عدم نیاز به ارائه اظهارنامه مالیاتی
b) صرفه‌جویی در زمان و هزینه‌های مؤدیان
c) سهولت و سرعت بیشتر در پرداخت مالیات
d) کاهش بروکراسی اداری (کاغذبازی و تشریفات)

مفاد تبصره ماده 100 سال 1403 چه تفاوتی با سال های گذشته دارد؟

ساختار کلی و شرایط اساسی استفاده از تبصره ماده 100 در سال 1403 تغییر قابل توجهی نسبت به سال‌های گذشته نداشته است. شرایطی مانند عدم وجود بدهی مالیاتی در سال های قبل، ارائه درخواست تا پایان خرداد ماه و فعالیت در چارچوب قانون همچنان پابرجا است. اما در تبصره ماده 100 سال 1403 دو مورد ذیل تغییراتی رخ داده است که به طور مختصر بیان می‌شود.

A. افزایش سقف استفاده

طی گزارشات اخیر، سقف استفاده از این تبصره به طور قابل توجهی افزایش یافته و از 12 میلیارد تومان در سال های گذشته به 67.2 میلیارد تومان رسیده است. این افزایش، دامنه شمول این تسهیلات را گسترش داده و مشاغل بیشتری را واجد شرایط استفاده از تبصره ماده 100

1403 می‌کند.

B. افزایش اختیارات سازمان

اختیار سازمان امور مالیاتی برای تعیین مالیات مقطوع مؤدیان مشمول تبصره ماده 100 سال 1403 افزایش یافته است. به طوری که حداکثر نرخ مالیات مقطوع از 100 برابر به 150 درصد، بیشتر شده است. این موضوع می‌تواند به نفع برخی از مؤدیان باشد که نرخ سوداوری آنها کمتر از نرخ های مقطوع قبلی بوده است.

آیا تبصره ماده 100 سال 1403 شامل موارد بخشودگی یا معافیت می‌شود؟

خیر، تبصره ماده 100 قانون مالیات های مستقیم در سال 1403 شامل بخشودگی مالیاتی به معنای واقعی کلمه نمی‌شود. زیرا در این تبصره، صاحبان مشاغلی که واجد شرایط باشند، از ارائه اظهارنامه مالیاتی و نگهداری دفاتر قانونی معاف می‌شوند. همچنین، فرآیند پرداخت مالیات برای آنها ساده‌تر و سریع‌تر خواهد بود.

با این حال، این معافیت‌ها به معنای عدم پرداخت مالیات نیست.

1. مؤدیان مشمول تبصره ماده 100 سال 1403 همچنان موظف به پرداخت مالیات خود به سازمان امور مالیاتی هستند.
2. میزان مالیات آنها توسط سازمان امور مالیاتی به صورت علی‌الحساب و یا قطعی تعیین خواهد شد.
3. در صورت عدم پرداخت مالیات در موعد مقرر، مشمول جریمه خواهند شد.
4. بنابراین، می‌توان گفت که تبصره ماده 100 سال 1403 بیشتر از آنکه یک بخشودگی مالیاتی باشد، یک تسهیلات و راهکار ساده‌تر برای پرداخت مالیات برای صاحبان مشاغل کوچک و متوسط است.

، فهرست مؤدیان مالیاتی و خوداظهاری ارائه شده توسط آنها را تهیه کند و در تارنمای (سایت) سازمان، در منظر عموم قرار دهد».

منابع:

www.sepidarsystem.com
www.systemgroup.net
www.sarmayesazan.com
www.aminhesaban.ir
قانون مالیات های مستقیم

مشاور مالیاتی

مشاور مالیاتی فردی است که علاوه بر داشتن دانش حسابداری مالیاتی، به قوانین حقوق مالیاتی هم تسلط کامل دارد. مشاوران مالیاتی کار ساده کردن فرایند محاسبه و پرداخت مالیات را برعهده دارند؛ از این رو به به مشاور مالیاتی، وکیل مالیاتی هم گفته می‌شود. نقش مشاوره مالیاتی در جلوگیری از هدر رفت منابع مالی و کاهش مالیات‌های پرداختی بنگاه‌های اقتصادی بسیار موثر است. شاید در نگاه اول کاهش هزینه‌های مالیاتی ساده به نظر برسند، اما به هیچ وجه اینطور نیست. مسائل و قوانین مربوط به مالیات، پیچ و خم های مربوط به خود را دارند که فقط یک متخصص مالیات از آنها مطلع است.

گاهی اوقات وضعیت مالی برخی اشخاص، نهادها و شرکت‌ها دچار پیچیدگی‌های خاصی می‌شود. در این حالت بهتر است از تخصص مشاور مالیاتی برای کاهش میزان مالیات استفاده کنند. البته خدمات مشاوره مالیاتی برای هر مالیات دهنده‌ای، بسته به وضعیت مالی آن متفاوت است. امروزه اهمیت مشاوره مالی برای شرکت‌ها، کمتر از تبلیغات و بازاریابی نیست! درواقع همان اندازه که برای تبلیغات هزینه و انرژی گذاشته می‌شود، بهتر است برای مشاوره مالیاتی هم همین اتفاق رخ دهد.

با توجه به تعدد و پیچیدگی‌های قوانین مالیاتی، فهم و درک مالیات برای افراد عادی و کسانی که سررشته‌ای از آن ندارند، کمی دشوار به‌نظر می‌رسد. درواقع هر شخصی که نسبت به قوانین مالیاتی آگاهی کامل نداشته باشد، دچار سوءبرداشت از آن خواهد شد. به همین دلیل تنظیم صورت‌های مالی به شکلی دقیق از اهمیت بالایی برخوردار است. سازمان، نهاد یا شخصی که از قوانین مالیاتی شناخت نداشته باشد، منابع مالی زیادی را در زمینه پرداخت مالیات از دست خواهد داد.

چرا باید از خدمات مشاور مالیاتی استفاده کرد؟

مشاور مالیاتی اگر از دانش و تخصص کافی در حوزه کاری‌اش برخوردار باشد، می‌تواند سرمایه قابل‌توجهی را برای‌تان نگه دارد؛ در غیر این صورت، مجبورید آن سرمایه را در قالب مالیات پرداخت کنید. چنین شخصی اشرافی کامل بر قوانین و مقررات مالیاتی دارد که هم برای اشخاص و هم برای کسب‌وکارها ثمربخش خواهد بود.

مزیت دیگری که استفاده از خدمات چنین اشخاصی به دنبال دارد کاهش مبلغ مالیات پرداختی در رخدادها و فعالیت‌های مهم و کلیدی زندگی است. فرارسیدن موعد بازنشستگی، مدیریت سرمایه گذاری، برنامه ریزی برای کسب‌وکار و... از آن جمله‌اند. کارهای دیگری نظیر خرید ملک هم هستند که با دریافت مشاوره می‌توان مبلغ مالیات پرداختی بابت آنها را کاهش داد.

مهارت های مشاوران مالیاتی

مشاور مالیاتی برای فعالیت ثمربخش به مهارت هایی نیاز دارد. در ادامه تعدادی از آنها برمی شماریم:

1) ذهنی تحلیلگر که قادر به درک و تفسیر اطلاعات مختلف باشد (داده‌ها و اطلاعات نوشتاری)؛
2) توانایی کنارآمدن با چالش‌های جدید (ترجیحا کسی که رویارویی با این چالش‌ها برایش لذت‌بخش هم باشد)؛
3) توانایی حفظ آرامش خاطر به‌هنگام مذاکره با دیگران؛
4) کاردانی و ذکاوت در موقعیت‌های بخصوص؛
5) توانایی در یافتن راه‌حل برای مشکلات مختلف و پیچیده؛
6) روابط عمومی خوب؛
7) توانایی در تطبیق پذیری؛
8) توانایی در ارائه حجم قابل‌توجهی از اطلاعات دشوار و تخصصی به‌شکلی مختصر، ساده و همه‌فهم (برای مشتری‌ها)؛
9) اشتیاق برای کسب اطلاع از آخرین تغییرات و به‌روزرسانی‌ها در حوزه قوانین و مقررات مالیاتی؛
10) توانایی کارکردن باتوجه‌به ضرب‌الاجل های قطعی و مسلم.

تفاوت حسابدار با مشاور مالیاتی

بعضی از صاحبان مشاغل، مشاور مالیاتی را معادل همان حسابدار می‌دانند؛ حال‌آنکه تفاوت‌هایی میان آنها وجود دارد. آخرین بحث این مطلب را به ذکر این تفاوت‌ها اختصاص داده‌ایم. مطلع شدن از این تفاوت‌ها کمک می‌کند درک بهتری از وظایف و تخصص‌های منحصربه‌فرد مشاوران مالیاتی و اهمیت آنها پیدا کنیم. در ادامه، این تفاوت‌ها را از سه منظر مختلف شرح می‌دهیم.

1. ارزیابی و استراتژی

وظیفه تدوین یا ارزیابی سوابق مالی شرکت‌ها به‌عهده حسابدار است که به پرداخت به‌موقع مالیات‌ها و افزایش کارایی شرکت کمک می‌کند. تدوین سوابق مالی در شمار وظایف مشاور مالی هم هست، با این تفاوت که او مسئولیت‌هایی هم درخصوص تعیین استراتژی های مالی شرکت‌ها دارد. تفاوت دیگر این است که حسابدار در شمار کارکنان داخلی شرکت قرار می‌گیرد؛ حال‌آنکه مشاور مالیاتی باتوجه به قراردادی که تنظیم می‌شود، تا مدتی مشخص برای شرکت موردنظر فعالیت می‌کند و از کارکنان داخلی شرکت نخواهد بود. مشاور مالیاتی با اتکا به تخصص و تجربه اش می‌تواند احتمال نتیجه‌بخشی استراتژی مالی شرکت را در بلندمدت بررسی کند و روش هایی را برای سنجش شانس موفقیت استراتژی به کار گیرد؛ حال‌آنکه چنین فعالیت‌هایی از توان حسابدار خارج است.

2. دیدگاه‌های متفاوت

مشاور مالیاتی و حسابدار وظایف مشترک متعدد دارند (مثل کسب اطمینان از صحت اظهارنامه های مالی که در شمار وظایف هر دو است). انتظاری که از حسابدار شرکت می‌رود این است که سوابق مالی را حسابرسی و صحت آنها را تأیید کند. به همین دلیل، در قبال موفقیت یا عدم موفقیت شرکت، خود را مسئول نمی‌داند. وی وظیفه‌ای به عهده دارد و بر اجرای درست و اصولی این وظیفه تمرکز دارد، نه بیشتر و نه کمتر؛ حال‌آنکه مشاور مالیاتی، هرچند در شمار کارکنان داخلی شرکت قرار نمی‌گیرد، در قبال آن احساس مسئولیت خواهد کرد؛ چون موفقیت سازمان با سودی برای شخص او همراه خواهد بود.

3. تجربه و تحصیلات

حسابدارها و مشاوران مالیاتی معمولا در همین رشته حسابداری یا حوزه‌های مرتبط مثل مالی یا بازرگانی تحصیل کرده‌اند. حسابدار، به‌فراخور وظایفی که در آینده به عهده خواهد داشت، بیشتر بر جزئیات سیستم‌های حسابداری تمرکز می‌کند؛ حال‌آنکه مشاور مالیاتی از دانش خود در حوزه‌های مدیریتی استفاده می کند. حسابدارها معمولا دانش و تخصص کافی برای طراحی استراتژی‌های پیچیده مالیاتی را دارند؛ در مقابل، مشاوران در طراحی استراتژی های مالیاتی ساده‌تر توانمند هستند، اما در برنامه ریزی مالی و سرمایه‌گذاری مهارت‌های بیشتری دارند.

منابع

www.haseb.com
www.rayanmohaseban.com
www.mohaseban.org
www.chetor.com

فرار مالیاتی

طبق آمارهای ارائه شده، سالانه چیزی در حدود 120 تا 130 هزار میلیارد تومان فرار از پرداخت مالیات در کشور وجود دارد. به این رقم تاثیرات منفی آن روی اقتصاد کشور را هم اضافه کنید. در ادامه درباره فرار مالیاتی بیشتر می‌خوانیم.

فرار مالیاتی چیست؟

به هر گونه تلاش قانون و غیرقانونی برای عدم پرداخت یا پرداخت کمتر مالیات گفته می شود. معمولا برخی از سازمان‌ها یا کسب وکارها با هدف کاهش هزینه‌ها و دور زدن قانون، اقدام به این کار می‌کنند. به طور کلی این مفهوم مجموعه فعالیت‌هایی را دربرمی گیرد که مودی برای کاهش یا عدم پرداخت مالیات انجام می‌دهد.

اصطلاح فرار مالیاتی به فعالیت های غیر قانونی به منظور پنهان نگه داشتن درآمد واقعی گفته می شود تا مودی کمتر از میزان واقعی مالیاتش پرداخت کند. اگر به معانی که در فرار مالیاتی آمده است دقت کنیم به دو مفهوم عدم پرداخت و پنهان نگه داشتن درآمد واقعی از سوی مودیان مالیاتی می رسیم یعنی اگر شخصی بخواهد که فرار مالیاتی داشته باشد این دو مقوله را انجام داده است. همه ما می دانیم که نقش درآمدهای مالیاتی برای موفقیت اقتصادی در یک جامعه چقدر پررنگ است پس باید با مقوله فرار مالیاتی جنگید البته نه جنگ در میدان نبرد بلکه از طریق قانون و راهکارهای قانونی تا بدین وسیله از فرار مالیاتی جلوگیری شود.

در همین راستا فرار مالیاتی در قانون جدید به عنوان جرم تلقی شده است و با انگاری فرار مالیاتی ،علاوه بر جرائم نقدی و جبران خسارت ، فرار مالیاتی جرم شناخته شده و مواد 274 الی 279 قانون مالیات های مستقیم به این موضوع اختصاص داده شده است. به عنوان یکی از اصلی ترین الزام های قانونی در جرم انگاری فرار مالیاتی مربوط در مواد 199 و 200 قانون مالیات‌های مستقیم به این موضوع اشاره شده است. بر این اساس اشخاص حقیقی یا حقوقی که به هر دلیلی فرار مالیاتی داشته‌اند، مشمول جریمه‌ای معادل 20 درصد مالیات پرداخت نشده می‌شوند. این جرائم برای مودیان دولتی هم صدق می‌کند.

یکی از دلایل کشیده شدن اشخاص حقیقی و حقوقی به فرارهای مالیاتی، افزایش نرخ های مالیاتی است. این موضوع نه در کشور ما، بلکه در کشورهای سراسر جهان هم وجود دارد. افزایش بی‌رویه نرخ مالیات، انگیزه سرمایه‌داران را برای سرمایه‌گذاری کاهش می‌دهد. به همین دلیل دولت‌ها و قانون‌گذاران باید نهایت دقت را در این زمینه به خرج دهند.

جرم فرار مالیاتی

بر اساس ماده 199 و 200 قانون مالیات های مستقیم، کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی برابر با مقررات قانونی موظف به کسر و ایصال مالیات مودیان هستند. اگر در این را شاهد بودند، باید علاوه بر مسئولیت تضامنی که با مودی در پرداخت مالیات خواهند داشت، مشمول را نیز جریمه کنند. این جریمه معادل 20 درصد مالیات پرداخت نشده خواهد بود. برای این قانون یک تبصره با نام تبصره 199 وجود دارد. بر اساس این تبصره در صورتی که متخلفان دولتی مسئول کسر مالیات وزارت‌خانه‌ها، موسسات یا شرکت‌های دولتی یا شهرداری باشند، مشمول مجازات بر اساس قانون تخلفات اداری خواهند بود.

انواع فرار مالیاتی را بشناسیم

جالب است بدانید برخی بی‌آنکه بدانند، دست به این جرم می‌زنند. پس بعد اینکه جرم فرار مالیاتی را متوجه شدیم، باید انواع فرار مالیاتی را بشناسیم. به این ترتیب می‌توانید که چه فعالیت‌های مصداق کامل فرار مالیاتی محسوب می‌شوند. جالب است بدانید تمامی تلاش‌ها برای عدم پرداخت مالیات، فرار مالیاتی محسوب می‌شود. معمولاً دست بردن در ترازنامه و حساب‌های سود زیان شرکت، ساده‌ترین و رایج ترین نوع فرار مالیاتی محسوب می‌شود.

از نظر سازمان امور مالیاتی کشور عدم ارائه اظهارنامه مالیاتی، ترازنامه و حساب سود زیان شرکت طی سه سال متوالی، مصداق فرار مالیاتی به حساب می‌آید. مخفی کردن هر نوع فعالیت اقتصادی که منجر به کسب درآمد فرد یا شرکت است نیز از دیگر انواع فرار مالیاتی محسوب می‌شود. اگر فرد مسئول پرداخت مالیات، مالیات را به موقع پرداخت نکند نیز شاید نوعی از فرار مالیاتی به حساب می‌آید. در شرایطی که فرد بخواهد معاملات یا قراردادهای خود را به صورت صوری به عقد فردی دیگر در بیاورد تا بتواند از پرداخت مالیات حاصل از سود آن قرارداد یا معامله سرباز زند نیز مصداق بارز جرم فرار مالیاتی خواهد بود. همچنین اگر یک فرد از کارت بازرگانی دیگران برای واردات یا صادرات یا هرگونه فعالیت اقتصادی مشابه استفاده کرده باشد، از نظر قوانین مالیاتی یک مجرم تلقی می‌شود.

مجازات فرار مالیاتی در ایران

هرگاه که صحبت از مجازات باشد، در گام اول باید مجرم را تعریف کرد تا بتوان او را به سزای اعمالش رساند. از نقطه نظر قانونی، هر موسسه، شرکت، بانک، وزارتخانه یا هر نوع بنگاه اقتصادی دولتی، خصوصی یا نیمه‌دولتی که به صورت عمدی از پرداخت مالیات تعیین شده و مقرر فرار کند، مجرم شناخته می‌شود و باید مجازات شود. مجازت یا همان جرم فرار مالیاتی از 3 ماه تا یک سال حبس تعریزی خواهد بود. در نتیجه اگر فرد در ابتدای ارتکاب به جرم مالیاتی باشد یا اینکه خودش به میل خود فرار مالیاتی را اعلام کند و به دست خود اقدام به اصلاح اسناد و مدارک نماید، تعقیب کیفری نخواهد داشت. در عین حال اگر بعد کشف جرم به دست ماموران مالیات جرم فرار مالیاتی وی ثابت شود، از 3 تا 12 ماه حبس تعریزی خواهد داشت. در نظر داشته باشید در صورتی که فرد بعد صدور حکم قانونی به ماموران امور مالیاتی کمک کند تا تمامی مدارک را اصلاح نماید و به جرم خود اقرار نماید، در حکم او تخفیف داده خواهد شد.

حال سؤال اینجاست که جرم فرار مالیاتی بر چه اساسی تعیین می‌شود؟ همان طور که گفتیم، حبس بین 3 تا 12 ماه متغیر خواهد بود. جرم فرار مالیاتی با توجه به نوع شغل و همچنین میزان فرار مالیاتی بر اساس قاضی تعیین می‌شود. اگر فرد در ابتدای فرار مالیاتی باشد و در همان ابتدا از کار خود پشیمان شده باشد و اعلام کند، هیچگونه تعقیب قانونی شامل حالش نمی‌شود. هرچه میزان ریالی فرار مالیاتی و نوع سندسازی آن بیشتر باشد، میزان حبس نیز بیشتر خواهد بود. همچنین فصول مالیاتی که فرد اقدام به فرار مالیاتی کرده باشد را نیز در تعیین حکم در نظر می‌گیرند. پس می‌توان گفت که هرچه زودتر دست از فرار مالیاتی بکشید و اقرار کنید، به نفتان خواهند بود.

تنبیه‌های مختلف جرم فرار مالیاتی

1) محاسبات مالیات بر اساس روش علی‌الراس

در بخش‌های قبلی گفتیم که افراد یا موسسات با دستکاری در اسناد و مدارک خود سعی در فریب مامور مالیاتی و ممیز دارند. به این ترتیب مبلغ کمتری را در مقایسه با مبلغی که موظف به پرداخت آن هستند را پرداخت می کنند. از طرف دیگر گفتیم که فرد بعد آشکار شدن جرم فرار مالیاتی، موظف به پرداخت مالیاتی خواهد بود که از آن فرار کرده است. وقتی که اسناد کامل نیستند، چطور این کار را انجام می‌دهند؟ در حقیقت در چنین شرایطی مالیات به شکل علی‌الراس محاسبه می‌شود. حتی در شرایطی که فرد یا موسسه با ممیز همکاری نکند و اسناد مورد نیاز را ارائه ندهد نیز از شیوه علی‌الراس استفاده می‌کنند.

در چنین شرایطی ممیز مالیاتی بودن در نظر گرفتن سود زیان یا مخارج ثابت، جاری شرکا، هزینه انبار، مواد اولیه و.... 25 درصد کل درآمد را به‌صورت علی‌الراس به‌عنوان مالیات لحاظ می‌کند. معمولاً مالیات علی‌الراس به‌مراتب از مالیاتی که فرد به‌صورت قانونی باید پرداخت کند بیشتر خواهد بود. پس به وسیله این تنبیه تلاش می‌کنند تا شرکت‌ها و اشخاص با ممیزهای مالیاتی صادق باشند و اظهارنامه مالیاتی خود را در زمان مقرر تسلیم اداره مالیاتی کنند.

2) جریمه و حبس

در خصوص جریمه و حبس در بخش‌های قبلی نیز صحبت کردیم. این جریمه به‌صورت مستقیم شامل حال افرادی خواهد بود که به‌صورت مستقیم اقدام به فرار مالیاتی کردند یا در آن دست داشتند.

3) محرومیت از معافیت‌های مالیاتی و انواع بخشودگی

این موضوع یکی از تنبیه‌هایی است که شامل حال افرادی می‌شود که مرتکب جرم فرار مالیاتی شده‌اند. قوانین مالیاتی دارای انواع معافیت و بخشودگی است. وقتی که فرد قادر به استفاده از این معافیت‌ها نباشد، یک تنبیه بسیار سخت برای او خواهد بود. این تنبیه برای انواع شرکت، موسسه یا اشخاص حقیقی صادر می‌شود.

4) ممنوع الخروج شدن

بر اساس ماده قانون 202 مالیات‌های مستقیم سازمان امور مالیاتی، این سازمان می‌تواند تا از

خروج بدهکاران مالیاتی، مدیران حقوقی و مشمولان مالیاتی جلوگیری کند. در صورتی که یک شرکت بدهکار مالیاتی باشد، ممنوع الخروج شدن هیئات مدیره نیز محتمل خواهد بود.

5) باطل شدن اسناد انتقال صوری

متأسفانه بسیاری از اشخاص یا افراد برای فرار مالیاتی، نقل و انتقال های صوری به حساب اعضای خانواده خود از جمله همسر، پدر، مادر، فرزند، خواهر یا برادر انجام می‌شدهند. در صورت تشخیص این جرم فرار مالیاتی، تمامی اسناد نقل و انتقال مالی بین این اشخاص باطل اعلام می‌شود. سازمان مالیات کشور برای این کار از مراجع قضایی باید اقدام کند.

6) مجازات اداری

در بخش های قبلی به‌صورت سطحی در خصوص این موضوع صحبت کردیم. گاهی موسسات و شرکت‌های دولتی یا وزارتخانه‌ها مرتکب جرم فرار مالیاتی می‌شوند. در چنین مواقعی همیشه یک یا چند کارمند مسئول این فرار مالیاتی هستند. در چنین شرایطی باید بر اساس مجازات اداری با آن‌ها برخورد شود. در چنین شرایطی کلیه اشخاصی که ملزم به تهیه کردن و تسلیم اظهارنامه مالیاتی هستند، تمامی اشخاصی که به‌صورت حقوقی یا حقیقی به فعالیت خود مشغولند، تمامی اشخاصی که خارج از ایران هستند اما منبع درآمد آن‌ها داخل ایران است، تمام اشخاص غیرایرانی فعال در ایران که داخل کشور مشغول فعالیت هستند می‌توانند شامل مجازات اداری شوند.

برای جلوگیری از تمام اتفاقات بالا، باید با گذراندن دوره‌های آموزش حسابداری خبره و تخصصی مالیاتی، محاسبه و ارسال صورتحساب های مالی به اداره مالیات را در زمان معین انجام دهید.

انواع فرار مالیاتی

1) عدم ارائه اظهارنامه مالیاتی و ترازنامه مالی برای سه سال متوالی

2) پنهان کردن درآمد و فعالیت های اقتصادی

3) جلوگیری از دسترسی بازرسان و کارشناسان مالیاتی به اسناد و مدارک مالی

4) تنظیم نادرست اطلاعات مالی شرکت در اظهارنامه و ترازنامه شرمت

5) استفاده از کارت بازرگانی اشخاص دیگر برای دور زدن مالیات

6) تنظیم قراردادهای اقتصادی به نام اشخاص دیگر

7) ظاهرسازی در نوع کسب و کار برای بهره گیری از معافیت‌های مالیاتی

موارد ذکر شده برخی از رفتارهای سودجویانه است که متاسفانه افراد یا اقشاری برای شانه خالی کردن از پرداخت مالیات به عنوان وظیفه قانونی به آن ها تمسک می جویند که در واقع تمام این افعال و رفتار ناشایست مخالف قانون و حقوق شهروندی بوده و موجبات دلسردی مودیانی را که در موعد مقرر با ارائه اطلاعات صحیح اقدام به پرداخت مالیات متعلقه می کنند فراهم می آورند.

تمامی این اقدامات فرار مالیاتی واضح و آشکار محسوب می‌شوند. با این حال ممکن است برخی اشخاص حقیقی یا حقوقی، نادانسته اقدام به انجام این فعالیت‌های غیرقانونی کنند. البته این افراد هم تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند. به همین دلیل و برای جلوگیری از بروز چنین اتفاقاتی، بهتر است حتما با کارشناسان خبره این حوزه در ارتباط باشید.

تاثیر فرار مالیاتی بر توسعه اقتصاد کشور

فرار مالیاتی یکی از چالش‌های بزرگی است که تأثیرات عمیق و گسترده‌ای بر توسعه اقتصادی یک کشور و اجتماع آن دارد. در ادامه به برخی از تأثیرات مهم اجتناب از پرداخت مالیات بر توسعه اقتصادی پرداخته ایم:

1. تأثیرات منفی بر سرمایه‌گذاری

کاهش منابع مالی دولت و تضعیف نظام مالیاتی می‌تواند باعث کاهش سرمایه‌گذاری ها و افت قابل‌توجه در سطح تولید و اشتغال شود.

2. آسیب به اعتماد عمومی

فرار مالیاتی می‌تواند باعث آسیب به اعتماد عمومی به دولت و نظام مالیاتی شود، زیرا مردم احساس می‌کنند که انصاف در اجتناب از پرداخت مالیات وجود ندارد.

3. آسیب به رقابت عادلانه

اجتناب از پرداخت مالیات می‌تواند باعث تضعیف رقابت عادلانه در بازار شود، زیرا افراد یا شرکت‌هایی که مالیات نپرداختند، هزینه های تولید و عرضه کالا و خدمات را کاهش می دهند و در نتیجه می‌توانند با قیمت‌های پایین تر به بازار وارد شوند.

4. تبعیض اقتصادی

فرار مالیاتی موجب تبعیض اقتصادی می‌شود، زیرا افراد یا شرکت‌هایی که مالیات نمی پردازند، بیشترین منافع را از سیاست‌ها و برنامه های دولت بدست می‌آورند و افراد پرداخت کننده مالیات کمترین منافع را به‌دست می آورند.

5. کاهش منابع مالی دولت

فرار مالیاتی باعث کاهش درآمد مالیاتی دولت می‌شود که در نتیجه منابع مالی برای سرمایه گذاری در زیرساخت‌ها، آموزش، بهداشت و سایر زمینه های مورد نیاز توسعه کشور کاهش می‌یابد.

6. ناتوانی در ارائه خدمات عمومی

کاهش منابع مالی دولت به دلیل اجتناب از پرداخت مالیات باعث ناتوانی در ارائه خدمات عمومی مؤثر و کیفی می‌شود، که این موضوع می‌تواند تأثیر منفی بر سلامت، آموزش، حمایت از زنان و کودکان، زیرساخت‌ها و غیره داشته باشد.

7. افزایش بدهی‌های دولتی

برای تعویض منابع مالی از دست رفته به دلیل فرار مالیاتی، دولت مجبور به افزایش بدهی‌ها و قرض‌ها می‌شود که این موضوع می‌تواند منجر به افتراق قیمت و تورم شود.

با توجه به این تأثیرات، مقابله با فرار مالیاتی و تقویت نظام مالیاتی به عنوان یکی از اساسی ترین عوامل تأثیرگذار در توسعه اقتصادی و اجتماعی از اهمیت بسزایی برخوردار است.

منابع

www.wikipedia.org
www.mohaseban.org
www.intamedia.ir
www.pact.ir
قانون مالیات های مستقیم

مالیات بر ارث

مقدمه

مالیات بر ارث (Inheritance Tax) مالیاتی است که به تمام اموال منقول و غیرمنقول متوفی تعلق می‌گیرد.

بعد از فوت شخصی هر یک از وراث اگر بخواهد ماترک متوفی را میان ورثه تقسیم کند، ابتدا باید مالیات آن را به دولت پرداخت کند و هریک به اندازه سهمی که می‌برند مشمول مالیات می‌شوند.

این نوع مالیات نوعی از مالیات‌های مستقیم به حساب می‌آید که بر اساس قانون کشور پس از مرگ افراد باید به دولت پرداخت شود. برای پرداخت این نوع مالیات در مرحله اول باید

جهت انحصار وراثت اقدام شود تا به موجب آن مراسم رسمی و قانونی متوفی تعیین گردند.

در قدم بعدی طبق قوانین مالیات انحصار وراثت، نماینده قانونی متوفی یا وارثان به مدت زمان یک سال مهلت دارند تا نسبت به پرداخت این نوع مالیات اقدام کنند. برای این منظور افراد باید به سازمان امور مالیاتی موجود در محل زندگی متوفی مراجعه کنند. در قدم بعدی باید اظهارنامه‌های مخصوص سازمان امور مالیاتی با اطلاعاتی مانند: هویت متوفی، مکان سابق زندگی، اموال، دارایی‌ها و بدهی‌ها، هزینه های مربوط به کفن و دفن، واجبات مالی و عبادی و دیون متوفی پر شوند.

وارثان متوفی موظف هستند لیستی از دارایی های فردفوت شده تهیه کنند و آن را به اداره امور مالیاتی محل سکونت متوفی تحویل دهند. اداره مالیات فهرست دارایی ها را همراه با سایر مدارک مربوطه برای بررسی به شورای حل اختلاف می‌فرستد. سپس شورای حل اختلاف طبق گواهی انحصار وراثت سهم ارث وارثان را تعیین می‌کند. البته قبل از محاسبه سهم الارث وراث باید بدهی‌های متوفی از جمله مالیات‌های پرداخت نشده پرداخت شوند.

طبق قانون مالیات بر ارث وارثان قانونی متوفیان به طور کلی به سه دسته زیر تقسیم می شوند.

1) وراث طبقه اول شامل: پدر، مادر، زن، شوهر، فرزندان و فرزند فرزندان
2) وراث طبقه دوم شامل: اجداد، برادر، خواهر و فرزندان آن‌ها
3) وراث طبقه سوم شامل: عمو، عمه، دایی، خاله و فرزند آن‌ها

طبق ماده 17 قانون مالیات‌های مستقیم، موارد مشمول مالیات بر ارث مشخص شده است. وارثان موظف هستند برای این نوع اموال مالیات بر ارث پرداخت کنند. در ادامه این موارد آورده شده است.

a) سپرده‌های بانکی
b) اوراق ارزش دار مانند اوراق بهادار و مشارکت و تمام سودهایی که به آن ها تعلق دارد
c) سهام غیر بورسی
d) سود سهام و سهم الشرکه
e) سود حساب های بانکی
f) حق امتیاز
g) وسایل نقلیه صرف نظر از زمینی، هوایی یا دریایی
h) مغازه
i)سرقفلی
j)ملک و آپارتمان مسکونی
k) املاک اداری
l)حق واگذاری محل
m)صندوق امانات بانک
n) موجودی حساب موسسات مالی و اعتباری
o) کالاها و تجهیزات که به واحد های تجاری یا تولیدی تعلق دارند

مالیات بر ارث چقدر است؟

مالیات ارث با توجه به عواملی مانند میزان دارایی، نوع دارایی به جای مانده، تعداد و دسته وارثان متفاوت است. در نتیجه مالیات یک فرد با یک فرد دیگر کاملاً متفاوت دارد. به همین دلیل نمی‌توان رقم ثابتی را به عنوان میزان مالیات بر ارث اعلام کرد. وارثان پس از مرگ متوفی می‌توانند با در نظر گرفتن عوامل ذکر شده میزان مالیات را تعیین کنند.

مالیات بر ارث چند درصد است؟

درصد مالیات انحصار وراثت با توجه به نوع اموال به جا مانده از متوفی تعیین می گردد. طبق قوانین مربوط به مالیات مستقیم، درصدهای خاصی برای اموال مختلف به صورت قراردادی تعیین شده است. به طور مثال اموالی مانند خودرو درصد مالیات بر ارث متفاوتی با املاک دارند؛ همچنین درصد مربوط به اموال سهامی با دو نوع دارایی که پیشتر ذکر شد متفاوت است؛ در نتیجه درصد مالیات بر ارث برای همه افراد یکسان نیست و باید با توجه به درصد اموال باقیمانده میزان آن را تعیین کرد.

سامانه اظهارنامه الکترونیک مالیات بر ارث

سازمان امور مالیاتی کشور، در راستای توسعه خدمات الکترونیکی جهت خوداظهاری مودیان مالیاتی، سامانه تحت وب تسلیم اظهارنامه الکترونیک مالیات بر ارث را طراحی و در این سامانه قرار داده است که مودیان محترم مالیاتی پس از ثبت نام در سامانه ثبت نام الکترونیکی و دریافت نام کاربری و کلمه عبور، می‌بایست به سامانه اظهارنامه الکترونیک ارث مراجعه نموده و نسبت به تکمیل اظهارنامه و ارسال آن اقدام نمایند.

وراث و یا وکیل قانونی وراث بر اساس قانون، تا یک سال پس از فوت متوفی مجاز به ارائه و تسلیم اظهارنامه۲۶ هستند پس از گذشت مهلت مورد اشاره، امکان ثبت اظهارنامه فرم ۲۶ وجود نداشته و مودی فقط مجاز به ثبت و ارسال اظهارنامه فرم ۳۴ به سازمان امور مالیاتی کشور می باشد که این امر از طریق سامانه تحت وب دریافت اظهارنامه الکترونیک ارث پوشش داده می شود.

تسلیم الکترونیکی اظهارنامه با استفاده از اطلاعات ثبت نام امکان پذیر می باشد بنابراین ضروری است مودیان نسبت به تکمیل اطلاعات و یا رفع ایرادات احتمالی این مرحله، از طریق سامانه ثبت نام الکترونیکی اقدام نمایند.

ارسال الکترونیکی اظهارنامه به منزله تسلیم قانونی اظهارنامه تلقی خواهد گردید و نیازی به ارائه اظهارنامه چاپ شده به اداره امور مالیاتی ذی‌ربط نخواهد بود.

مراحل تکمیل، ثبت و ارسال اظهارنامه الکترونیک ارث به شرح زیر می باشد:

۱. ورود به سامانه اظهارنامه الکترونیک ارث با نام کاربری و کلمه عبور دریافت شده از سامانه ثبت نام الکترونیکی سازمان امور مالیاتی کشور
۲. ورود به محتوای اظهارنامه فرم ۲۶ یا ۳۴ حسب مورد
۳. درج اطلاعات درخواستی و ثبت آن در هر مرحله
4. تایید نهایی اطلاعات
5. دریافت کد رهگیری
6. چاپ اطلاعات اظهارنامه

تکلیف فیش حج متوفی چه می‌شود؟

وراث می‌توانند به عنوان ارث تقسیم کنند و می توانند در صورت رضایت همه ورثه برای متوفی خود کسی را به حج بفرستند مشروط بر این که سهم صغیر را بپردازند. امکان رفتن یکی از وراث هم با توافق همگی وجود دارد.

مالیات بر ارث مغازه چطور محاسبه می‌شود؟

محاسبه مالیات بر ارث حجره شامل دو بخش ملکیت مغازه و سرقفلی مغازه است. به عبارت دیگر مالیات هر یک از این دو مورد به طور جداگانه محاسبه شده و مجموع آن میزان مالیات بر ارث فروشگاه را تعیین می‌کند. یعنی: مالیات بر ارث سرقفلی مغازه + مالیات بر ارث ملکیت مغازه = مالیات بر ارث کل مغازه

مالیات بر ارث مغازه بصورت ملکیت چقدر است؟

نرخ مالیات بر ارث ملکیت مغازه 7.5% ارزش معاملاتی ملکیت مغازه است. البته این نرخ برای وراث طبقه اول بوده و برای وراث طبقه دوم و سوم 15% و 30% است.

مالیات بر ارث مغازه سرقفلی چقدر است؟

نرخ مالیات بر ارث سرقفلی مغازه برای وراث طبقه اول 3% ارزش روز سرقفلی است. نرخ مذکور برای وراث طبقه دوم 6% و برای وراث طبقه سوم 12% است.

ماده 34 مالیات بر ارث چیست؟

اشخاص زیر مجاز نیستند قبل از أخذ گواهی پرداخت مالیات مربوط موضوع این قانون، اموال ودارایی‌های متوفی را به وراث تسلیم کنند و یا به نام آنها ثبت و یا معاملاتی راجع به اموال و دارایی‌های مزبور انجام دهند:

1- بانک‌ها و سایر موسسات مالی و اعتباری، شرکت‌ها، موسسات، نهادهای عمومی غیردولتی و سایر اشخاص حقوقی دولتی و غیر دولتی که وجوه نقد یا سفته یا جواهر و یا هر نوع مال دیگر از متوفی نزد خود دارند.

2- ادارات ثبت اسناد و املاک موقعی که مال غیر منقول را به اسم وراث ثبت می‌نمایند.

3- دفاتر اسناد رسمی موقعی که می‌خواهند تقسیم‌نامه یا هر نوع معامله وراث راجع به اموال و دارایی‌های متوفی را ثبت نمایند.

4- شرکت‌هایی که متوفی در آنها مالک سهام یا سهم الشرکه است.

5- شرکت‌های کارگزاری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سایر نهادهای مالی

6- صندوق‌های دادگستری و صندوق‌های ادارات ثبت اسناد و املاک کشور

مالیات بر ارث خودرو

خودرو در دسته اموال منقول متوفی قرار دارد. برای محاسبه میزان مالیات بر ارث ماشین، تاریخ فوت و طبقه وراث حائز اهمیت است. با توجه به تغییر قوانین مالیتی ارث در سال 95، اگر تاریخ فوت متوفی بعد از سال 95 باشد، ورثه مشمول قانون جدید هستند. همچنین برای متوفای سال 94 به ماقبل، وراث مشمول قانون قدیم می شوند. در ادامه جدول نرخ مالیات بر ارث اتومبیل را مشاهده می‌کنید:

ورثه طبقه سوم	ورثه طبقه دوم	ورثه طبقه اول	مالیات بر ارث خودرو
۸٪	٤٪	۲٪	برای مشمولین قانون جدید
٦٥٪	٤٥٪	۳٥٪	برای مشمولین قانون قدیم

جدول مالیات بر ارث سال 1402

وسایل نقلیه	حق واگذاری و سرقفلی	املاک	سایر اموال/ حق امتیاز	سهام غیربورسی	سهام بورسی	سپرده‌های مجاز بانکی	
درصد ۲	درصد ۳	درصد ۷/۵	درصد ۱۰	درصد ٦	درصد ۰/۷۵	درصد ۳	۱ وارث طبقه
درصد ٤	درصد ٦	درصد ۱۵	درصد ۲۰	درصد ۱۲	درصد ۱/۵	درصد ٦	۲ وارث طبقه
درصد ۸	درصد ۱۲	درصد ۳۰	درصد ٤۰	درصد ۲٤	درصد ۳	درصد ۱۲	۳ وارث طبقه

* نکته مهم: در انحصار وراثت، ورثه قرار گرفته در طبقه اول به سایر وراث تقدم دارند. به عبارت دیگر در صورتی که حتی یک نفر از طبقات فوقانی در قید حیات باشد، ارث به وراث طبقات دیگر تعلق نمی‌گیرد.

1) مالیات ورثه ای املاک مسکونی بر اساس ارزش معاملاتی آن محاسبه می‌شود. به طور خلاصه ارزش معاملاتی املاک، دفترچه‌ای است که سالانه از طرف سازمان امور مالیاتی کشور منتشر می‌شود. در دفترچه ارزش معاملاتی، قیمت املاک مناطق مختلف تهران و شهرستان‌ها تعیین شده است. قیمت‌های مندرج در دفترچه ارزش معاملاتی به مراتب از قیمت واقعی املاک کمتر است.

2) مالیات ورثه املاک تجاری و اداری بر اساس ارزش روز (ارزش واقعی) محاسبه می‌گردد.

3) مالیات ورثه باغ، املاک زراعی و اراضی بایر، مشابه املاک مسکونی بر اساس ارزش معاملاتی آن‌ها محاسبه می‌شود.

4) نرخ مالیات ورثه سایر وسایل نقلیه موتوری زمینی، هوایی و دریایی نیز دقیقاً مشابه خودرو است.

نحوه محاسبه ارزش دارایی‌های متوفی

یکی دیگر از مواردی که باید در آموزش مالیات بر ارث مورد توجه قرار بگیرد، نحوه محاسبه ارزش دارایی‌های متوفی و مالیات متوفی است. جالب است بدانید که در قانون قدیم، مالیات ارث، پس از اظهار کلیه اموال متوفی در اظهارنامه مربوطه، برای همه اموال و به صورت یکجا محاسبه می‌شد. در نتیجه وراث مکلف بودند برای انتقال اموال به خود، اغلب هزینه قابل توجهی را به عنوان مالیات بر ارث بپردازند.

در حالی در قانون جدید، الزامی برای تعیین تکلیف تمام دارایی‌ها به صورت یکجا وجود ندارد. در نتیجه وراث می‌توانند تنها بخشی از اموال را در زمان‌های مشخص به خود منتقل نمایند و تعیین تکلیف سایر دارایی‌ها را به وقت دیگری موکول کنند. همچنین لازم به ذکر است که ارزش دارایی‌ها با توجه به قیمت روز آنها محاسبه می‌شود. بر این اساس تعلل در روند انحصار وراثت به امید کاهش مالیات بر ارث، بی‌معنا است.

اصل ماده 26 قانون مالیات بر ارث چه می‌گوید؟

وراث متوفی (منفردا یا مجتمعا) یا ولی یا امین یا قیم یا نماینده قانونی آنها موظفند به منظور کسر هزینه‌های کفن و دفن در حدود عرف و عادات و واجبات مالی و عبادی در حدود قواعد شرعی و دیون محقق متوفی از ماترک موضوع ماده (17) این قانون، ظرف مدت یک سال از تاریخ فوت متوفی اظهارنامه‌ای حاوی کلیه اقلام ماترک با تعیین ارزش روز زمان فوت و تصریح مطالبات و بدهی‌ها طبق فرم نمونه مخصوصی که از طرف سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می‌شود به انضمام مدارک زیر به اداره امور مالیاتی صلاحیتدار تسلیم نماید:

1- رونوشت یا تصویر گواهی شده اسناد مربوط به بدهی‌ها و مطالبات متوفی

2- رونوشت یا تصویر گواهی شده کلیه اوراقی که مثبت حق مالکیت متوفی نسبت به اموال و حقوق مالی است.

3- رونوشت یا تصویر گواهی شده آخرین وصیتنامه متوفی اگر وصیتنامه موجود باشد.

4- در صورتی که اظهارنامه از طرف وکیل یا قیم یا ولی داده شود رونوشت یا تصویر گواهی شده وکالتنامه یا قیم‌نامه

5- رونوشت یا تصویر گواهی فوت از مراجع ذی ربط

اداره امور مالیاتی مربوط مکلف است اظهارنامه تسلیمی در مهلت مقرر را رسیدگی و به شرح زیر اقدام کند:

الف- در صورتی که ارزش روز کلیه ماترک متوفی کمتر از دیون محقق متوفی، واجبات مالی و عبادی و هزینه کفن و دفن باشد، اموال و دارایی های متوفی مشمول مالیات موضوع ماده (17) این قانون نخواهد شد و مالیات‌های پرداختی ماده مذکور با ارائه اسناد و مدارک مثبته به پرداخت‌کننده مسترد خواهد شد.

ب- در صورتی که ارزش روز ماترک بیشتر از دیون محقق متوفی، واجبات مالی و عبادی و هزینه های کفن‌ودفن باشد، در این صورت موارد مزبور به ترتیب از ارزش روز اموال و دارایی‌های موضوع بندهای (1)، (2)، (3)، (4) و (5) ماده (17) این قانون کسر و مازاد ماترک حسب مورد به مأخذ مقرر در ماده مزبور مشمول مالیات خواهد شد و اضافه مالیات‌های پرداختی موضوع ماده (17) این قانون با ارائه اسناد و مدارک مثبته به پرداخت‌کننده مسترد خواهد شد.

ج - در صورتی که کل ماترک یا بخشی از آن مطابق بندهای (الف) و (ب) مشمول مالیات نباشد، اداره امور مالیاتی موظف است گواهی لازم مبنی بر بلامانع بودن ثبت یا انتقال یا پرداخت یا تحویل اموال و دارایی غیرمشمول متوفی به وراث را حسب موارد مذکور در ماده (17) این قانون به‌عنوان مراجع ذی‌ربط صادر نماید.

تبصره 1- در صورتی که بدهی متوفی مستند به مدارک و اسناد مثبته قانونی بوده و اصالت آن مورد تأیید اداره امور مالیاتی صلاحیتدار قرار گیرد قابل کسر از ماترک خواهد بود.

تبصره 2- آیین‌نامه اجرائی این ماده درمورد نحوه رسیدگی، ارزجرائی این ماده درمورد نحوه

رسیدگی، ارزجرائی این ماده درمورد نحوه رسیدگی، ارزیابی اموال و دارایی‌ها و صدور گواهی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت خواهد رسید.

مراحل پرداخت مالیات بر ارث و مدارک مورد نیاز آن

در این قسمت ما شما را با مراحل پرداخت مالیات بر ارث آشنا می‌کنیم:

مرحله اول: برای آغاز کار شما نیاز به گواهی انحصار وراثت دارید. پس اولین گام دریافت گواهی انحصار وراثت است. لازم به ذکر است که گواهی حصر وراثت در واقع یک مدرک قانونی است که در آن وراث متوفی و سهم‌الارث هر یک از آن‌ها به صورت رسمی تعیین می‌گردد. برای دریافت گواهی انحصار وراثت، وراث باید به یکی از دفاتر اسناد رسمی مراجعه کنند. فرم مخصوصی را تکمیل نموده (که به امضای 3 شاهد نیاز دارد) تا دفترخانه فرم مذکور را برای آن‌ها گواهی نماید.

پس از آن باید به همراه مدارک شناسایی و فرم گواهی شده به یکی از دفاتر خدمات قضایی مراجعه کنند تا در نهایت گواهی حصر وراثت برای آن‌ها صادر شود. انجام این مرحله در شرایط عادی حدوداً 2 ماه زمان می‌برد. بنابراین این موضوع را در تصمیم‌گیری‌های خود مدنظر داشته باشید.

برای پرداخت مالیات بر ارث به کجا مراجعه کنیم؟

مرحله دوم: این مرحله مربوط به پرداخت مالیات برارث است. پس از دریافت گواهی انحصار وراثت، وراث باید به اداره امور مالیاتی مراجعه نموده و مبلغ مالیات بر ارث را پرداخت کنند. سپس اداره مالیات به آن‌ها برگه‌ای تحت عنوان مفاصاحساب مالیات ورثه (برگه مالیات بر ارث) تحویل می‌دهد. طی نمودن این مرحله حدود یک یا 2 ماه زمان می برد.

مرحله سوم: هنوز کار به اتمام نرسیده است. تا اینجا مالیات ورثه اموال پرداخت شده؛ اما سند تک برگی به نام وراث صادر نشده است. تا زمانی که سند تک برگی به نام وراث صادر نشده باشد طبیعتاً امکان فروش اموال را نخواهند داشت. به همین دلیل وراث باید مجدداً به دفتر اسناد رسمی مراجعه نمایند. گواهی حصر وراثت و مفاصاحساب مالیات بر ارث را به دفترخانه تحویل دهند. دفترخانه این مدارک را به اداره ثبت پست می‌کند تا سند تک برگی به نام وراث صادر شود. در نهایت حدود 2 ماه بعد، سند تک برگی به نشانی محل سکونت وراث پست می‌گردد.

معافیت‌های مالیات بر ارث

1) مطالبات مربوط به خسارت اخراج، بازخرید خدمت و مرخصی استحقاقی استفاده نشده و بیمه‌های اجتماعی
2) وجوه بازنشستگی و وظیفه و پس‌انداز خدمت و مزایای پایان خدمت
3) وجوه پرداختی توسط مؤسسات بیمه یا کارفرما
4) اموالی که به مؤسسات دولتی وقف شده اند
5) اثاث منزل محل سکونت متوفی
6) انواع بیمه‌های عمر و زندگی
7) خسارت فوت و دیه

طبق ماده 25 قانون مالیات بر ارث، وراث طبقه اول و دوم شهدای انقلاب اسلامی مشمول مالیات بر ارث نخواهند شد.

وراث متوفی یا نماینده قانونی آنها باید به منظور کسر هزینه‌های کفن و دفن و دیون متوفی از اموال متوفی، ظرف یک سال از تاریخ فوت اظهارنامه‌ای حاوی کلیه اقلام ماترک متوفی همراه با تعیین ارزش روز زمان فوت و مشخص کردن مطالبات و بدهی‌ها را همراه با مدارک زیر به اداره امور مالیاتی تسلیم کنند:

1) رونوشت یا تصویر گواهی شده اسناد مربوط به بدهی و مطالبات متوفی
2) رونوشت یا تصویر گواهی شده کلیه اوراقی که مُثبت حق مالکیت متوفی نسبت به اموال و حقوق مالی است
3) رونوشت یا تصویر گواهی شده آخرین وصیت نامه متوفی اگر وصیت نامه موجود باشد
4) رونوشت یا تصویر گواهی فوت از مراجع ذیربط

پس از تسلیم مدارک فوق، اداره مالیات مربوطه موظف است که به شرح زیر اقدام کند:

الف- در صورتی که ارزش روز کلیه ماترک متوفی کمتر از دیون محقق متوفی، واجبات مالی و عبادی و هزینه کفن و دفن باشد، اموال و دارایی‌های متوفی مشمول مالیات موضوع ماده 17 این قانون نخواهد شد و مالیات های پرداختی موضوع ماده 17 این قانون با ارائه اسناد و مدارک مُثبته به پرداخت کننده مسترد خواهد شد.

ب- در صورتی که ارزش ماترک بیشتر از دیون محقق متوفی، واجبات مالی و عبادی و هزینه های کفن و دفن باشد، در این صورت موارد مزبور به ترتیب از ارزش روز اموال و دارایی ها کسر و مازاد ماترک حسب مورد به مأخذ مقرر در ماده مزبور مشمول مالیات خواهد شد و اضافه مالیات‌های پرداختی موضوع ماده 17 این قانون با ارائه اسناد و مدارک مُثبته به پرداخت کننده مسترد خواهد شد.

ج- در صورتی که کل ماترک یا بخشی از آن مشمول مالیات نباشد، اداره امور مالیاتی موظف است گواهی لازم مبنی بر بلامانع بودن ثبت یا انتقال یا پرداخت یا تحویل اموال و دارایی غیر مشمول متوفی به وراث را حسب موارد مذکور در ماده 17 این قانون به عنوان مراجع ذیربط صادر نماید.

تبصره 1 - در صورتی که بدهی متوفی مستند به مدارک و اسناد مُثبته قانونی بوده و اصالت آن مورد تأیید اداره امور مالیاتی صلاحیتدار قرار گیرد قابل کسر از ماترک خواهد بود.

تبصره 2 - آیین نامه اجرایی این ماده در مورد نحوه رسیدگی، ارزیابی اموال و دارایی‌ها و صدور گواهی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیات وزیران می رسد.

در ادامه قانون مالیات بر ارث در ماده 33 در رابطه با نحوه اجرای این قانون توسط ماموران کنسولی ایران در خارج از کشور بیان شده که ماموران کنسولی باید ظرف سه ماه از تاریخ اطلاع از وقوع فوت اتباع ایرانی مراتب را ضمن ارسال کلیه اطلاعات در مورد ماترک آنان اعم از منقول یا غیرمنقول واقع در کشور محل ماموریت خود، با تعیین مشخصات ارزش آنها، از طریق وزارت امور خارجه به وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام نمایند.

در ادامه این قانون در ماده 34 ، از سازمان‌های مشخصی خواسته شده که قبل از اخذ گواهی پرداخت مالیات بر ارث ، اموال و دارایی‌های متوفی را به وراث تسلیم نکنند و هیچ گونه معاملاتی راجع به اموال و دارایی‌های مزبور انجام ندهند. این سازمانها شامل موارد زیر می شوند:

1) بانک ها و سایر مؤسسات مالی و اعتباری، شرکتها، موسسات، نهادهای عمومی و غیر- دولتی و سایر اشخاص حقوقی دولتی و غیر- دولتی که وجوه نقد یا سفته یا جواهر و یا هر نوع مال دیگر از متوفی نزد خود دارند.
2) ادارات ثبت اسناد و املاک موقعی که مال غیر منقول را به اسم وراث یا موصیله ثبت می نمایند.
3) دفتر اسناد رسمی موقعی که می‌خواهد تقسیم نامه یا هر نوع معامله وراث راجع به اموال و دارایی های متوفی را ثبت نمایند.
4) شرکت هایی که متوفی در آن‌ها مالک سهام یا سهم‌الشرکه است.
5) شرکتهای کارگزاری، صندوقهای سرمایه گذاری و سایر نهادهای مالی
6) صندوق‌های دادگستری و صندوقهای ادارات ثبت اسناد و املاک کشور

منابع:

www.fardadgroup.com
www.erstax.com
www.tax.gov.ir
www.sepidarsystem.com
www.dartoot.com
www.wikipedia.org

قانون مالیات‌های مستقیم

ارتباط با ما:

Telegram : @accountment_tbz
Instagram : @accountment_tbz
Email : accment.tbz@gmail.com

